

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Főkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Égész évre 14 kor., 1/4 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Történelmi operáció.

Budapest, július 20.

(K.) Merry del Val államtitkár a pápa gyógyulni küldte a gondolói kastélyba, mert a viszony Franciaország és a Vatikán között gyógyíthatatlanul beteg lett. Közöséges halandók nyelvén azt jelenti ez, hogy a doktort küldik üdülni, mert páciense már nem tud megmozdulni. A Vatikán fiatal államtitkára ugyanis olyan szerencsétlenül kezelte Franciaországnak és a Vatikánnak a kongregációknak megbetegedett viszonyát, hogy a lokális baj most már tökéletesen elmergesedett és nincs kizárva, hogy a francia államból egészen ki kell operálni az egyházat. De akár elkerülhetetlen a nagy operáció, akár van még valamelyes reménység: a pápa mindenesetre úgy intézkedett, hogy a balkezes doktor menjen mentül hamarabb a gondolói kastélyba. Az államtitkár ur tehát hosszabb üdülésre ment s azalatt a páciens vagy kilábol, vagy elpusztul. De inkább elpusztul.

A baj már nagyon előrehaladt s a francia kormány elküldte ultimátumát a szentszéknek, hogy habozás nélkül felbontja a konkordátumot, ha a Vatikán vissza nem vonja azt a rendelkezését, melylyel a dijoni és a lavalai püspököt ad audiendum verbum idézte. Erre nincs más felelet,

mint vagy engedni, vagy szakítani. Ha enged a Vatikán, akkor a tekintélyét veszti; ha nem enged, akkor a francia katolikusok szakadnak el tőle. Történelmi jelentőségű konfliktus előtt vagyunk tehát és meglehet, hogy Franciaország rövidesen mustarája lesz annak a viszonyoknak, miként él meg a jövőben az állam az egyház nélkül. És ezt a nagy konfliktust a pápa fiatal államtitkára idézte elő, aki több szenvedelemmel, mint érettséggel figyelte a francia püspököknek a kongregációs konfliktusban tanúsított magatartását. Ha mind tiltakozik, az államtitkár ur megnyugodott volna benne, hogy mit sem tehet a francia kormány elhatározó intézkedése ellen. Azt tanácsolta volna, hogy a szentszék vegyítse el a maga könnyeit a francia szerzetesrendek könnyeivel s egyébként törje azt, amin változtatni nem tud. De mert akadt a francia klérusban két főpap: Geay lavalai és Le Nordez dijoni püspök, aki ebben a konfliktusban a köztársasági kormány mellé állt, ezt már nem tudta elviselni az államtitkár ur, hanem előbb bizalmasan felszólította a két püspököt, hogy mondjanak le, mikor pedig a szent selyemzsinórral megfiszelt főpapok nem voltak hajlandók magukat kivégezni, sőt panaszszal fordultak a Combes-kormányhoz, akkor a Vatikánban már tisztában voltak vele, hogy ezt a két püs-

pököt bűnbakká avatják. Megidéztek őket a szentszék elé, ami azt jelenti, hogy majd kegyesen végrehajtják rajtuk azt a kivégzést, melyre önmaguknak elegendő erejük nem volt. De különös dolog történt. A két püspök még ebbe se akart megnyugodni. A kormányhoz appellált. S a kormány azt felelte helyettük a Vatikánnak, hogy a konkordátum értelmében francia püspökök a kormány engedelmével nélkül nem hagyhatják el hazájukat s ha tehát a szentszék ragaszkodik az idézéshez, akkor Franciaország felbontja a konkordátumot és megvonja a francia katolikus egyháztól azt a negyvenmilliófranknyi segítséget, mely nélkül élni eddig se tudott volna.

Igy áll most a dolog. A katolikus egyház Franciaországban a nagy forradalom napjaiban minden vagyonát elvesztette s a konkordátumban biztosított államségély nélkül egyszerűen beadhatná a kulcsokat. De mondjuk, hogy azóta talán megint talpra állott s a hívek adójából pótolni tudná a negyvenmillió államségély elmaradását. Nem valószínű ez, ám tegyük fel. Még mindig elég buzgó katolikus él Franciaországban, hogy a szorongattatás éveiben még erejének kifejlesztésével is segítsen az egyházon. De az önfeláldozás hajlandósága lassankint meg fog apadni, a kongregációk iskoláinak megszűnésével pedig mindenesetre másfajta generáció

T Á R C A.

A véletlen.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Józsa Antal.**

Idestova már álló egy esztendeje, hogy minden hónap elején találkozunk. A véletlen, ez a nagy házasságközvetítő, ez hozta őket össze. Mind a kettő nyugdíjas, a férfi is, az asszony is. És mind egész fiatal, szép özveg menyecske. Egyébiránt aki nem tudja, el se hinné róla, hogy özveg. Nagy, tágranyított kék szeméből csak egy nevet kifelé az életvidámság. A ruhája se özvegyasszonyos egy cseppet se. Nyulánk természetén mindég dívatos az öltözék, világos, virágos. Nagytollas Rembrandt-kalapja alól kicsillog a szép szőke haja, mint a fonott arany. Az egész asszony maga a mosolygó napsugár. Pedig özvegasszony. Özveg Nagy Bálintné. Száz ilyen nevű asszony lehet a világon. De közülök Sas Illés csak ezt az egyet ismeri. Ezt is csak jóformán látásból.

Ez a futólagos ismeretség a villamos vasut egyik körforgalmi kocsiján kezdődött. Szemben ült vele az asszony. Sas Illés elgyönyörködött az úde szépségében és azt gondolta magában: micsoda boldogság lenne ezzel a kívánatos szép tereméssel egy egész élet körforgalmán együtt utazni! Ezenközben azonban sajnálkozással várta, hogy mikor száll le már a szép asszony a kocsirol. Mert az bizonyosan hamarabb fog leszállani, mint ő, mivelhogy neki meeszebb utja van, ki egész a

Vámházig, ott, ahol az állampénztár van. Csak ez a sok feketeruhás öregasszony, egypár hivatal-szolga, meg néhány rokkant, ősz uriember szokott övele odáig együtt kitartani ilyenkor, minden hónap másodikán. Akkor fizetik ki a nyugdíjasok illetményeit.

Azonban egyik megállóhely után a másik mellett sivitott el a villamos csoda, a fiatal asszonyka csak nem akart leszállani. Újságot olvasott... tén abban feledkezett el a kiszállásról... Nem bír ő. A vámház előtt összegyűrt az ujságját és igyekezett elsőnek lemenekülni a tolongásból. Sas Illés hamarosan el is vesztette a szemel elől, merthogy a sánta lábával nem tudott utána sietni.

Sas Illés a sántaságát a katonaságnál kapta, honvédtuszárhadnagy korában. Nem valami dicső csata közben, hanem csak egy tisztí futtatás alkalmával. Híres lovas volt pedig, de azért gróf Keselykeői Csillagja mégis átdobta a korlátot, úgy hogy a lábát törte, annak a nyomorékja ma is. Szolgálatra alkalmatlanná lett, vszgonkája meg már jóval előbb eluszott a pezsgős versenyekben; valami civilethez való nagy tanultsága se volt, hát így nagy utánjárásra egy magánállalat irodájában kapott holmi kisebbfajta alkalmazást, csekélyke fizetéssel. A csekély fizetés meg a kis nyugdíj együttvéve éppen elég arra, hogy legényesen eltengeződjék Mert bizony csak tengődés az élete. Sivár, szürke, színtelen. A fényes nagy jövedő minden színes álma egyszerre széfőszlott azzal az ostoba lábtöréssel, amit az eszedorvos minden igyekezetével sem tudott jobban megreperálni. Bizony sokszor ellomalýosodott a két

szeme, mikor a füstös irodában rá gondolt a fényes egyenruhára, a tisztí kaszinóra, ugrós paripákra. És most neki itt kell róni a számokat hosszú rubrikákba, üzleti leveleket kalligrafizni a délelőtt, délután. Cimborái sincsenek, mert ezeket a pénzahajzás filisztereket nem szereti, a régi katonapajtásaival pedig nem találkozik. Szégyenlene is velük találkozni, bujik előlük. Nincs senkije, senkije, mégcsak testvére sincs. Az anyja is meghalt időközben. Ennek a sirjához járdogál hetente, ki, messzire a rákosi temetőbe. Aztán szabadideje többi részét átpikolozza. Néha elővesz a fiókjából egy szalaggal átkötött levélesomót meg egy arcképet. Aztán egyenkint a tűzbe dobja. Lassan, minden héten egyet. Bizony, már nincs egyéb, csak az arckép.

— Nem valami szép lány, így arora, — gondolja magában Sas Illés — de fess, eleven, csupa ideg, jókedv és elmésség. Pompás kincstári asszony lett volna belőle. Hiszen az is lett. Haj haj, csakhogy másé! Kauciót lányt örnagy is elvesz. El is vette azt, még pedig a közösöktől, valami gróf Merkenstein. Legyenek boldogok! — sóhajtott Sas Illés és bedobta az arcképet is a lángok közé.

Férjas szép arcán lassankint komoly redőket szántott az egyedüllét szomorúsága.

A villamos vasuti szép asszony az ujságolvasás közben loppal rá is pillantott a kemény katonás aróra és unalmában próbáta jatta leolvadni róla, hogy hány esztendő. Nem lehet több harmincöt-nél, — gondolta magában. A számitgatásnak aztán egyszerre vége lett a hídán, ahol a vonat megállott.

nevelkedik fel s ez már nem lesz olyan tubuzgó az önfeláldozásban. S mi lesz akkor? A Vatikánnak nincs más fegyvere, mint az exkommunikáció. Kiátkozhat püspököket, feloldhat az engedelmisség kötelezettsége alól papokat, megtagadhat bizonyos kegyzsereket, becsukhat templomokat és a rendelkezésére álló eszközökkel megrendítheti a hívő, az aggodalmaskodó lelkeket. De mindez kétélű fegyver. Ha eleinte a hívők rémülete talán a kormányt is fogja okozni, nagyon valószínű, hogy később a Vatikán ellen fordul, melynek kegyelme olyan kegyetlen, istápolása olyan roskasztó, igazságszótása olyan igazságtalan. Franciaország ebben a konfliktusban meg nem állhat, vissza pláne nem vonulhat. Amit a kongregációkkal szemben megkezdett, folytatni fogja, folytatnia kell. És ha a konkordátumhoz csatolt artikulusokban biztosítva látja azt a jogát, hogy a köztársaságban hű püspökök üldözését megakadályozhassa, ettől a jogától nem fog tágítani. Ellenben a Vatikán a kongregációk megrendszabályozásán már nem segíthet s csak az akadémikus tiltakozás egysége voltát védelmezi, mikor a dijoni és a lavali püspököt selyemzsinórral kínálja meg. Inkább a tűzhányó kráterébe dobja az összes francia katolikusokat, inkább dinamitot vet a Franciaországot véle ősszekötő hid alá, de nem akar belenyugodni, hogy az akadémikus tiltakozáson egy kis folt legyen. Egy szemölcs miatt a fejet vágja le s így operál guillotinnal szemölcsöt.

Valami sok reménység nincs reá, hogy ez a nagy konfliktus békességben legyen megoldható. Az egyik oldalon erős akarát, a másik oldalon hagyományos makaesség: alig sejtethető itt kibontakozás. S mikor megmásíthatatlan faktum, hogy a francia kormány már elküldte ultimátumát,

az egyetlen vékony reménység az marad, hogy a pápa üdülni küldte maga melől fiatal államtitkárát. Olyan messzire, ahogyan csak a Vatikánból lehetséges. Talán ez mégis jót jelent. Talán úgy gondolkozik a pápa, hogy ha üdülni küldi a doktort, még meggyógyulhat a páciens . . .

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, július 20.

Már-már úgy volt, hogy még ma vége szakad a civillista általános vitájának. Az történt ugyanis, hogy megérkezett gróf Apponyi Albert és tudomásukra adta azoknak, akiket illet, hogy ha ma vagy legkésőbb holnap nem mondhatja el záróbeszédét, akkor egyáltalán lemond róla, mert haza kell sietnie, készülni az interparlamentáris konferenciára, a nagy amerikai utazásra; mar táviratozott is haza, hogy holnap estére jön. Ez nyomós oknak látszott a függetlenségi párton és hajlandóság is mutatkozott arra, hogy ha nem is ma, de holnap már be lehessen zárni a vitát. Azonban ezt a számadást — Lengyel Zoltán nélkül csinálták, aki szintén betért ma a Házba és semmiképpen sem állott el attól a szándékától, hogy ő az egész holnapi ülést kibeszéli, már tudniillik azt az időt, amit Nessi Pál neki juttat, mert előbb ő következik szólásra.

Apponyi hajthatatlan volt, Lengyel nem tágított s így már majdnem konfliktus keletkezett, amikor — hosszas egyeztető-tanácskozás után — sikerült a következő kompromisszumra jutni: a függetlenségi nem akadályozzák meg, hogy holnap bezáródjék az általános vita, aztán Rákosi Viktor mondja el a záróbeszédét a saját határozati javaslata felett, erre gróf Apponyi Albert következik s a nemes gróf így holnap estére már otthon is lehet, hogy idejében St.-Louisba utazhassék — felfedezendő Amerikának Magyarországot.

De azért Lengyel mégsem hagyja magát, sem Nessi: mind a ketten el fogják mondani sokórásnak ígérkező nagy beszédeiket a részles vita során, mindjárt a címmel.

Mialatt a kompromisszum létrejött, odabenn Bakó József, Ráth Endre, Kecskeméthy Ferenc, Ivánka Oszkár és Györgypál Domo-

kos beszéltek a civillista felemelése ellen, Pozsgay Miklós pedig két interpellációt terjesztett elő.

A képviselőház ülése július 20-án.

— Kezdeté délelőtt 10^{1/2} órákor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Lukács László, Nyíri Sándor, Hieronymi Károly.

Elnök: Megnyitja az ülést s felolvastatja az interpellációs könyvet, amelyre Pozsgay Miklós két interpellációt jegyzett be.

Napirenden van

a civillista

felemeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Bakó József: Ez a törvényjavaslat a magyar nép szeméből a fájdalom könnyeit sántítja ki. Nagy vakmerőség kell hozzá, hogy ismét két millió adóterhet zudítsanak a népre. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Még a régi civillistát sem volna szabad kifizetni mindaddig, amíg a király és magyar udvara az év felét nem tölti Budapesten. Megfoghatatlan, hogy olyan udvartartásra áldozunk, amely Bécsben van, ahol a magyart szidják, rágalmazzák s olyan dinasztának, amely magyarul nem tanult meg. Nagy ritkán ha Budapestre jön a király, fájdalmasan látjuk, hogy a budai királyi palotában osztrák, német, cseh udvari hivatalnokok környezik. Nem a kvóta arányában fizetjük a civillistát, hanem a felét adjuk, tehát van annyi jogunk a külön udvartartáshoz, mint Ausztriának. Nincs arra pénze Magyarországnak, hogy a bécsi udvartartás még fényűzőbb lehessen. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Eddig a királynak 9,600,000 koronát adott Magyarország évente.

Nessi Pál: Miért? Semmiért!

Bakó József: Igen, semmiért; talán azért, hogy tovább is Bécsből hozhassák még a vizet is, ha királynak Budapesten tartózkodik. Hol van az a boldog idő, amikor a magyar király leszállt magas trónjáról, beutazta az országot és megismerte a népet? Szívesen megszavaz két milliót is, kolaépítésre, gyermeknevelési intézményekre, de civillistameelésre nem. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Ráth Endre azt fejtegeti, hogy az államszövetségben Magyarország illeti a vezetőszeret s az uralkodóház az oka annak, hogy jogaink nem érvényesülnek, pedig csak addig nagyhatalom az a monarchia, addig van közös hadsereg, amíg Magyarország is úgy akarja. Mindenne van a kormányoknak pénzük, csak a magyar kultúra fejlesztésére nincs. Nem szavazza meg a törvényjavaslatot.

Kecskeméthy Ferenc szerint a kormány ezzel a törvényjavaslatlalt csak elhidegíti egymástól a királyt és a nemzetet. Inkább a progresszív adó behozatalára törekedjen a kormány. Tudomása szerint az uralkodóház minden tagja valami mesterséget tanul; milyen szép volna, ha azt

Odafent a nagyépületben tolongott a sok nyugdíjas; férfi, nő vegyesen. A tisztviselőknél ilyenkor annyi a dolguk, hogy a fejüket se tudják, hol van. A kis könyvecskéket sietve sorba elkapkodják, beleírják a nagy foliánsokból az adót, levonásokat és hogy kinek hány korona meg hány fillér jár. Megpecsételik a nyugdíjat, arra is írunk számokat, aztán mikor mind készen van, névszerint kikiáltják, hogy melyik kié.

— Kis Jánosné! Kovács Gergely! Fátoly Albert!

Nagy kapkodás van a könyvecskéket után. Egy más hátán keresztül kasul. Mindenki első akar lenni. Mert aztán még futni kell egy másik ablakhoz. Onnét a harmadikhoz. Mindenki siet, hogy kész legyen délre, mert ha nem, akkor holnap újra el kell jönni és résztvenni a nagy taszigálásban. A magyar ember nem tud így tömegben rendet tartani, csak tülekedik.

— Nagy Bálintné! — kiáltja a számfőző. Előbb senki se jelentkezik, de aztán hátul a tömegben megszólal egy csengő hang:

— Itt vagyok. Kérem tessék odaadni valakinek. Nem toladhatok.

— Sas Illés! — kiáltja tovább a tisztviselő.

Sas Illés éppen elől van a korlát mellett, hát ő veszi el mindkettőjük fizetési könyvecskéjét. Hogy kitokadik a sokadalomból: ott áll vele szemben a szép asszony. Kéri a könyvét. Sas Illés nagyot bámul.

— Nem is gondolná az ember, hogy nagysáád nyugdíjas . . .

— Pedig az vagyok, persze csak az uram után.

Most két éve, hogy meghalt. Köszönöm önnek a fáradságát. Olyan nehéz odajutni . . .

— Véletlenül egymás mellé került a nevünk. Ez az első esetem, hogy a véletlenségből valami kedves szerencsém akadt.

Azzal vége szakadt a beszélgetésnek. Az asszony kissé elpirult. Tovább tolongtak a többi ablakokhoz, a fohádnag ott is gavalléroskodott a szép özevegékének. A stemük össze-összeakadt néha.

Igy kezdődött az ismeretség. Sas Illés alig várta a következő hónapot. Ott lesz-e vajjon? Magától értetődik, hogy ott volt. Hanem egyszer elmaradt. Sas Illés szinte szerencsétlennek érezte magát. Eh, hátha holnap jön el. Ő se vette fel aznap a nyugdíjcsakáját. Másnap csakugyan találkoztak.

— Tegnap a szegény férjemnek egy barátja vizitelt nálam. Elbeszélgettük az időt. Tán ismeri is: Vértess tanácsbíró?

— A nevet ismerem. Már idős ember . . .

— Olyan, mint a boldogult uram volna: hatvanas.

— Hm, — gondolja Sas Illés, — hatvanas! . . .

Igy telt-múlt az idő. Így mentek már a szabott napokon a nagy komoly palotába, mintha légyottra járnának. Ha az egyik előbb odaért, megvárta a másikat. Egyszer az asszony kedves szeleskedéssel kapkodta össze a pénzét, sietve elfutott, de a könyvecskét ott felede az asztalon, éppen Sas Illés mellett.

— Tán készakarattal tette? — gondolá Sas Illés. — Bolond volnék, ha nem élnék az alkalom-

mal . . . A könyvecskébe be volt írva az asszony lakása pontosan. Hát Sas Illés lehetőleg parádéba vágta magát és a könyvecske ürügye alatt másnap bekapogtatott özvegy Nagy Bálintné önnagyságához. Csinos kétszobás utcai lakása volt a szép özevegnyek. Tiszta, szép fehér, mint az eladólányé. Ahogy átestek a sablonos mondókékon, Nagy Bálintné megmutogatta vendégének a háza nevezetéseit: két selyemszűrű angóra-macsák meg egy harci-kanárit. Elmondta, hogy a macskák sohasé bántják a madárkát. Aztán egy aranyrémás képre mutatott:

— A boldogult férjem. Aztán hogy látta s Sas Illés álmélkodó arcát, hozzátette:

— Igen. Biz ő már öregeske volt akkor is, hogy elvett, kihez mentem volna? Szegény lány voltam. Örülhettem a szerencsémnek, — azt mondták. Nem is bántam meg, jó ember volt. Ugy mondtá, hogy a szépségemért vett el. Rám hagyta a nagy nyugdíjat, ezerkétszáz forintot. Éppen tíz évig éltem vele.

Sas Illés egy darabig hallgatott. Mi türés-tagadás, ő bizony hirtelenében azt számítgatta, hogy hány éves lehet az asszony. Legfőlebb hárminc. Nem látszik annyinak se. Meg hogy az az ezerkétszáz forint éppen elég lenne az ő jövedelme mellé. Aztán egyet sóhajtott és hogy valamit mondjon, kivágta:

— Éppen most egy esztendeje, hogy szerencsém volt először nagysáádhoz.

— Az ám. Sajna, már tán nem is találkoztunk.

— Hogy hogy?

— Nem tudom én . . . Tán férjhez megyek.

aztán a köz javára folytatnák is. Végül arról beszél, hogy milyen ártalmas volt az egyházpolitikai reform a protestánsokra. Ezután szünetet kér, hogy kipihenhesse magát.

Szünet után a szocializmus terjedését ismerteti.

Elnök: Kéri a szónokot, hogy maradjon a tárgyánál, mert a szocializmusnak édeskevése köze van a civilizációhoz.

Recskemény Ferenc: Azt tartja, hogy fejtegetései szorosan összefüggnek azzal, amit a miniszterelnök a magyar társadalom alakulásáról mondott. Nem szavazza meg a törvényjavaslatot, hanem indítványt nyújt be, hogy a kormány gondoskodjék gazdasági rendszabályokról a szocializmus terjedése ellen.

Ivánka Oszkár szemére hányja a többségnek, hogy nem vesz részt a vitában, de a kerületekben majd dicsőkedni fognak, hogy tartózkodtak a szavazástól, mert bizony tartózkodni fognak a szavazástól. A miniszterelnök, aki keresztül akarja korbácsolni ezt a javaslatot, nagyon téved, ha az Apponyi-pártra számít. A szabad-elpártban már erősen készülnek a választásokra s éppen azért alaposan megváltozott a hangulat, mert jól tudják, hogy a miniszterelnök jóindulatától függ a mandátumuk. Bizonyosság erre báró Dániel, aki tavaly hazafás beszédet mondott választói körében a magyar hadsereg mellett, most pedig loyaltásban tultett a miniszterelnökön is. Amíg Bécsből küldenek ide miniszterelnököket, addig ez az ország nem fejlődhetik. Csatlakozik Apponyi határozati javaslatához.

Györgypál Domokos: Csak a mi villongásaink, pártjaink elenyedése bátorította fel Décsüt arra, hogy ezt a törvényjavaslatot a nemzeti nyakára hozzák. Nincs magyar udvartartás, tehát nem adunk rá pénzt, sőt annyit se adunk, amennyit eddig adtunk. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon; felkiáltások: *Adják vissza mind-azt, amit eddig adtunk!*) Nem fogadják el a törvényjavaslatot.

Elnök: A vita folytatását holnapra halasztja.

(Interpellációk.)

Pozsgay Miklós interpellálja a pénzügyminisztert a kisgazdák saját termésű gyümölcs-ecfrójuk után fizetendő vátaádjajaiknak elengedése tárgyában; a kereskedelmi és földművelési tárgyában; a kereskedelmi és földművelési miniszter pedig a takarmányemléknek az országból való kivitele dolgában interpellálja meg.

Elnök: Kijadja a két interpellációt a minisztereknek az ülést d. u. 1/29-kor bezárja.

BELFÖLD

Bizottsági ülés. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott s **Heltai Ferenc** ismertetése után tárgyalta és elfogadta a

Megkérte a kezemet Vértés bíró, hiszen tán ismeri is?

— Ismeri a hetvenhét ördög! Pardon, csak azt akartam mondani . . .

— Hát mit szől hozzá? Öreg ember már, az igaz . . .

— Mit szólnék? Mit szólnék! Nincs jogom semmit se szólni. De ha még most is katona volnék, azt mondanám nagy merészen, hogy menjen hozzá és aztán legyen az — enyém.

— Na hallja! . . .

— Igy sánta civil létemre azonban azt mondom, hogy ne menjen hozzá. Menjen máshoz . . .

— Kihez menjek?

— Hát ne menjen . . . hanem — jöjjön!

Az asszony a szeme közé nevetett.

— Hát tudja mit, barátom. Én érzem azt, hogy maga szeret engem. Mondjuk, hogy én is szeretem önt, mert szép ember és jónak látszik. De tud maga számítani? Hát miből élünk meg?

— Megélünk, ugy, mint eddig. Én a fizetésből és a kis nyugdíjamból. Maga meg a saját nyugdíjából. Én ahhoz hozzá nem nyulnék!

— Bölcs ember! Csak hogy az orráig se tud látni. Ha én férjhez megyek: elveszitem a nyugdíjamat. Ez a törvény!

Sas Illésnek leestett az álla. Ő erre nem gondolt. Egyszeriben elfogta a tehetetlen düh, szidta a sorsot, amely neki nem engedte meg, hogy egy asszonyt el tudjon tartani.

— Gazember volt, aki azt a törvényt csinálta. Eh, különben a házasság csak forma. Két szív igaz egyesülése: az a lényeg.

közlekedési bizottság tegnapi ülésén elfogadott jelentést, illetve néhány helyi érdekű vasútról szóló törvényjavaslatokat. **Hegedűs Loránt** előadó ismertetése után tudomásul vették a pénzügyminiszter jelentését **Pécs** városának adott adómentesség, a gyertyánligeti vasárny eladására és több községben fennálló nagyszabású adóhátralékok rendezése tárgyában, végül **Heltai Ferenc** előadása mellett elfogadta a bizottság a belügyminiszter törvényjavaslatát az 1885-ik évi VI. törvényeikk 13. §. második pontja rendelkezésének Budapest székesfőváros kölesknökvényeire való kiterjesztéséről.

A vasutasok fizetése.

Budapest, július 20.

A hivatalos lap ma hirdeti ki a vasutasok fizetésrendezésének költségfedezetéről szóló törvényt. Ezzel egyidejűleg **Hieronymi Károly** kereskedelemügyi miniszter megküldötte az államvasutak igazgatóságának a fizetésrendezés szabályzatát és a végrehajtási utasítást. Maga a fizetésrendezési szabályzat tartalmi részét illetőleg ugyanaz, amelyet a kormány javaslatának előterjesztése alkalmával a parlamenti tárgyalások során ismertettünk. A végrehajtási utasításban már érvényre jutnak azok a határozatok, amelyeket a javaslat tárgyalása alkalmával a képviselőház hozott. Előlép eszerint 1415 tisztviselő, 5795 altsz. 0708 szolga és 552 ór. Ezzel újabb teher, körülbelül 1.3 millió korona, járul évenként az államra.

A végrehajtási utasítás szerint a fizetésemelésben mindazok az alkalmazottak részesítendők, akik 1904. évi július hó 1-én tényleges szolgálatban állottak s illetve rendszeresített állást betöltötték. Ehhez képest azok az alkalmazottak, akik folyó évi július hó 1-je előtt a szolgálatból kiléptek vagy elbocsájtattak, a fizetésemelésre igényt nem tarthatnak; ellenben azok az alkalmazottak, akiknek a szolgálat folyó évi július hó 1-je előtt felfülmondott, de a szabályszerű felfülmondási idő csak július 1-je után jár le, a fizetésemelésben részesülnek. Mindazok az alkalmazottak, akik július hó 1-én rendszeresített állást betöltve tényleges szolgálatban állanak és akiknek a fizetési osztályok egyes fokozataiban az utolsó kinevezéstől, illetve előléptetéstől 1904. évi május hó 1-ig eltelt szolgálati ideje a megszabott várakozási időt elérte vagy túlhaladta, 1904. évi május hó 1-től kezdve a közvetlenül magasabb fizetési fokozatba előléptetendők, aminek az a természetes következménye, hogy ezeket az alkalmazottakat a magasabb fokozattal járó illetmények folyó évi május hó 1-től illetik meg. Ez időszakos fizetésemelésben azonban nem részesíthetők azok az alkalmazottak, akik a rendelet hatálybalépte előtt hozott jogerős fegyelmi határozattal az elő-

léptetésből bizonyos időre kizárattak és ez az idő eddig még le nem járt.

Az 1903. évi költségvetésben a fizetésrendezés céljaira felvett hitelből a mult év végén eszközöl előléptetések alkalmával fel nem használt 1.665.000 korona a fizetésrendezés végrehajtásával egyidejűleg akként osztandó szét rendkívüli pótlék gyanánt s az adó kivételével minden levonástól mentesen az alkalmazottak között, hogy mindenki, aki arra az alábbiak szerint jogosított, 35 százalékat kapja annak az összegnek, amellyel fizetése a fizetés emelése következtében (ide nem számítva az időszakos automatikus fizetésemelés folytán előálló fizetési többletet) emelkedett. E rendkívüli pótlék mindazon alkalmazottak részére folyósítandó a megszabott arányban, akik 1903. évi szeptember hó 1-én már tényleges szolgálatban állottak, illetve ezen időpontban rendszeresített állást már betöltötték és a folyó 1904. évi július hó 1-én még tényleges szolgálatban állottak. Azok az alkalmazottak, akik 1903. évi szeptember hó 1-je után, de 1903. évi december hó 31-ike előtt léptek tényleges szolgálatba, illetőleg kinevezettek rendszeresített állásra, rendkívüli pótlék gyanánt a fizetésemelés 35 százalékának időarányosan részét kapják, ha 1904. évi július hó 1-jén még szolgálatban állottak.

A kezelőnk új fizetési táblázata s az új lakásbérszabályzat 1904. évi augusztus hónap 1-én lép életbe. Azok az alkalmazottak, kiknek lakásbére az új szabályozás következtében emelkedett, a magasabb lakásbért ez időponttól kezdve élvezik, ellenben azok az alkalmazottak, kiknek jelenlegi lakásbére magasabb, ezt a nagyobb lakásbért — áthelyezés esetét kivéve — továbbra is megtartják.

A fizetésrendezés országgyűlési tárgyalása alkalmával utasítást nyert a miniszter arra nézve, hogy az államvasuti hivatalnokok, altsztek és szolgák új fizetési illetményeinek életbeléptetésekor az egyes fizetési osztályokba tartozókat lehető egyenlő számban sorozza be az osztályok fizetési fokozataiba és igyekezzenek az egyes fizetési osztályokba tartozók létszámát is az eddiginél méltányosab arányban beosztani. Ez országos határozatnak azt a részét, amely a fizetési osztályokból belül a személyzetnek a fizetési fokozatokba való egyenlősebb beosztását célozza, már most foganatosítani óhajtván, az igazgatóságunk részben elkészített javaslatát elfogadja és mint-hogy ennek következtében nemcsak a fizetési osztályok létszámában az egyes fizetési fokozatok között eddig fennállott aránytalanságok szűnnek meg, hanem a költségvetésileg megállapított létszámnak érintetlen hagyása mellett a fizetési osztályok egyes fizetési fokozataiban a tényleges betöltésben szemben még az időszakos fizetésemelés végrehajtása után is üres helyek állanak rendelkezésre: készséggel ragadja meg az alkalmat, hogy a személyzet anyagi helyzetén még továbbmenő javulást eszközöljön. Ennélfogva megengedi, hogy az időszakos (automatikus) fizetésemelésen kívül az említett országos határozat végrehajtásának folyamánként a megüresedett helyekre a hivatalnokoknál a magasabb fizetési osztályokba való

Az asszony nagyon komolylyá lett.

— Van anyi eszem, hogy megértem: mit mondott. Sértőnek is vehetném, de nem veszem.

A szerelem mindent megbocsát. És igaz, hogy én a nélkül a forma nélkül is igaz hűséges felesége tudnék önnnek lenni; hiszem, hogy ön is hűséges uram maradna. De lássa, a formához nekem mégis csak ragaszkodnom kell. Ez meg a másik törvény . . .

— Nem a szív törvénye! . . .

— Nem. A társadalomé. Száz év mulva tán e forma nélkül is egybekelhetnénk, de mit érünk akkor már egymásnak!

— Tehát el kell válnunk, a nélkül, hogy egybekeltünk volna?

— El, örökre . . .

— Pedig szeretjük egymást?

— Én . . . én szeretem magát. Ne higgye, hogy nem ismerem. Tudakozódtam maga felől. Tudok mindent. Asszonyi ösztönöm megsugta, hogy előjön egyszer érettem . . . de hát nem lehet. Tilja a józsaság.

Csöngettek. A cselédleány jelenti, hogy Vértés bíró ur vár kint.

— Tessék bejönni! Kedves bíró ur, ime Sas Illés, akiről önnnek már beszéltem, megkérte a kezemet. Mindössze az a kis akadály van a házasságunk előtt, hogy ő nem akar velem megesküdni. Ön bíró, nem tudja ebben a benyolult kérdésben jogi tanácsot adni? — kérdi évődő nevetéssel az asszony. — Mert én hozzá megyek. felesége leszek, ha másképp nem lehet, hit nélkül, formáság nélkül is — csak hogy megtartsam a nyugdíjamat, mert másképp nem tudunk ám megélni. A boldo-

gult uram szelleme nem fog ezért én rám megharagudni.

Vértés bíró összeráncolta a homlokát:

— A természet joga szerint igazatok van, gyerekek. De a tételes törvény mást beszél. Hugsokám, maga mindenképp elveszti a nyugdíját. Ha forma szerint, törvényesen férjhez megy: azért! Ha pedig hit nélkül él valakivel: azért! Hja, az államot nem lehet becsapni, barátocskám! Az állam a paragrafusokhoz ragaszkodik. És ime van egy paragrafus, mely azt mondja, hogy az özvegy akkor is elveszti a nyugdíját, ha erkölestelen életet él . . .

— Hát a szerelem erkölestelenség?! . . .

— Az bizony, ha az anyakönyvvizető meg nem szenteli. A titkeket azonban meg fogja szentelni még a pap is — ha ti is ugy akarjátok. Kijátsszunk a törvény ridegségét . . .

— Hát lehet, lehetne?!

— Lehet, egy módon. Ha engem apátokká fogadtok. Én a hugom kezét ugys csak azért kértem magamnak, hogy ne legyek egyedül. Hogy ketten legyünk. — Ha hárman leszünk: annál jobb. A nyugdíjat odacsapjuk az államnak. Ami hiánytök lesz, kipótolom én. Van miből. Ha jól viseltek magatokat, rátök is halok. Az álműködásokat pedig kettévágom azzal, hogy higgyetek nekem. Mert lássátok, ilyen boldog ember is akad ám még a világon, mint én: a ti — apátok.

— De boldog ám még a véletlen is. Csak hogy okos boldog! — mondja a két szerelmes és nyakába borul az öreg nagyságos urnak.

kinevezés után 197, az egyes fokozatokba való előléptetés után 348, összesen tehát 545; az *altisztoknál* magasabb fizetési osztályokba való kinevezés után 86, az egyes fokozatokba való előléptetés után 9849, összesen 29935; a *szolgálatnál* magasabb fizetés osztályba való kinevezés után 37, az egyes fizetési fokozatokba való előléptetés után 5161, összesen tehát 5198; végül az *örzse-négyzetnél* az egyes fizetési fokozatokba való előléptetés után 210 alkalmazott az illetmény-szabályozás után nyert előnyökön felül további előmenetelben részesüljenek. Ezeknél a kinevezéseknél, illetve előléptetéseknél egy a három alsó fizetési osztályba tartozó hivatalnokokat, mint az altiszteket, szolgákat és örzse-négyzetet illetőleg a mostani rangsorban megállapított sorrendet pontosan be kell tartani. A főhivatalnokokra nézve azonban az állások természetéből folyólag arra az álláspontra helyezkedik a miniszter, hogy a fizetési fokozatokban való előmenetelnél a rangsor szintén betartandó ugyan, a kinevezéseknél azonban *egyedül és kiárólag az egyéni kiválóság és rátermettség* lehet az irányadó.

Az országos határozatok az egyes fizetési osztályokba tartozók létszámának az eddiginél méltányosabb arányban való beosztásra vonatkozó része az állam újabb nagymértékű pénzügyi megterhelése nélkül egyszerre végrehajtható nem lévén, ez irányban fokozatosan kívánja a miniszter a személyzet anyagi helyzetét javítani s azért utasítja az igazgatóságot, hogy ez irányban a kezdeményező javaslatokat már az 1905. évi költségvetési irányzat tárgyalása alkalmával terjessze előle. S hogy a különböző szolgálati ágaknál alkalmazott személyzet előmeneteli viszonyaiban eddig fennállott aránytalanságot a lehetőségig kiküszöbölje, illetve megszüntesse, az összes személyzetről szolgálati ágak szerint elkülönített létszám megállapításának kérdését tegye az igazgatóság beható tanulmányozás tárgyává. Az eredményről a lehető legrövidebb idő alatt jelentést kér a miniszter. Gondoskodni kíván a miniszter továbbá még ama nagyszámú alkalmazottakról, akik a hivatalnoki állásra jogosított minőség birtokában évek óta ideiglenes minőségben hónap vagy napidíj mellett állanak az államvasutak szolgálatában. Sajnálatos jelenti ki, hogy azt a számdékát, amely szerint ezek az ideiglenes alkalmazottak mindnyájan hivatalnokokká kineveztesse, ez idő szerint nem valószínű, hogy a költ ségvétésileg megállapított hivatalnoki létszám állandó felemelését úgy üzemgazdasági, mint pénzügyi okokból kerülnie kell a szét, ezuttal csakis a hivatalnoki létszámban tényleg üresedésben lévő állások betöltésére kell szorítkoznia. De felhívja az igazgatóságot, hogy az üresedésben álló állásokra (mintegy 70) a kinevezéseket 1904. augusztus 1-től kezdődő érvényesülésétől halál-körében haladéktalanul fogadtassa. E hivatalnokai kinevezéseknél első sorban a jogi vagy a műszaki képesítéssel bírók veendő figyelembe és pedig a tényleges alkalmaztatás sorrendjében.

Az *almozdonyvezetői* állást a jövőre nézve megszünteti a miniszter, mozdonyvezetőkké megfelelő üres helyek hiányában ezuttal ki nem nevezhető almozdonyvezetői a szolgái létszámában átmenetileg továbbra is megmaradnak mindaddig, amíg fokozatosan a tényleges szükséglethez képest mozdonyvezetőkké kinevezhetők nem lesznek.

KÜLFÖLD

Franciaország és a Vatikán. Párisból táviratozzák: A mai minisztertanácson *Delcassé* miniszter közölte a dijoni és a lavali püspök ügyében a Vatikánhoz intézett jegyzeket, melyben a püspökökhöz intézett levelek visszavonását kívánják, mert ellenkező esetben a diplomáciai összehőtetés megszűnésével fenyegetnek. A miniszter elhatározását szóbelileg is közölte a szentszéki követésig titkárával.

Párisból táviratozzák: *Vanutelli* bíboros, aki tegnap Párison át Angliába utazott, kijelentette a *Gaulois* egyik munkatársának, aki Boulogneba kísérté, hogy a szentszék; egyáltalában nem sérte meg a konkordátumot. A pápától nem vitatható el az a jog, hogy a párisi nuncius és a francia kormány közbenjárása nélkül időhessen Rómába tévutra jutott püspököt és attól fölvilágosítást követelhesen. A francia kormány számos püspöknek tiltotta fizetését és soha sem gondolt arra, hogy ez intézkedésben tárgyaljon Rómával. Azt hitték, hogy X. Pius pápa Franciaországgal szemben nincs olyan jóindulattal, mint elődje és hogy vonzódását más hatalmakra fordította, sőt, hogy Róma hidegverrel megföntolta a Franciaországgal való végleges szakítás eshetőségét. Ez téves. Róma és a pápa számára Franciaország még mindig a nagy, szeretett Franciaország.

Lenordez dijoni püspök néhány nap óta nincs egyházmegyéjében. A püspök hír szerint Normandiába utazott, de ellenségei azt állítják, hogy Párisba ment, hogy ott az egyház ellen intrikáljon. *Roblot* és *Bisouard* piébánosok, akik a püspök ellen megindított akció élén állanak, azt hirdetik, hogy a püspököt már exkommunikáltak lehet tekinteni, mert egymaga is a dolog; hogy a pápa parancsa vagy tanácsa ellen eslekedett, elég arra, hogy exkommunikálják. Valamennyi dijoni templomban a püspök ellen dolgozó piébánosok imádkoznak, hogy isten szabadítsa meg a várost a méltatlan püspöktől.

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 20.

Orosz részről mindent elkövetnek, hogy a Motienling-szorosban vívott nagy ütközést úgy tünetséssé fel, mint valami rosszul sikerült kémszemlét. Ez a törekvés azonban mindenki előtt, akinek csak a legho-mályosabb sejtelme van is a hadászatról, nevetségesnek tűnik fel. Mert mióta végeztetnek a vezérek negyvenezer emberrel kémszemléket és mióta harcoknak előrsök 15 órán át hatalmas sereg ellen? Nem kémszemlét akartak az oroszok végezni, hanem azt a tért akarták kibővíteni, mely mind szűkebbre szorul *Kuropatkin* körül, akinek mozgási szabadsága ma holnap a minimura redukálódik. A motienlingi támadás alapdolgata tehát helyes volt. Ha *Keller* tábornoknak sikerül a japánokat visszaszorítania, akkor a Haicsöng—Dasicsao felé haladó déli sereg egészen magára marad és szintén kénytelen visszavonulni. Igen ám, csak hogy amilyen helyes volt a terv, olyan hibásnak mutatkozott a kivitel. Ilyen nagyszabású műveletnél ugyanis feltétlenül imponáló trüfnyúl kell fel-lépni. Ugyszólván előre kell biztosítani a diadalt. *Kuropatkin*nak a déli hadsereggel csak annyi haderőt kellett volna szem-beállítania, amennyi elegendő előnyomul-lásának megakadályozására, seregének többi részét *Kuroki* ellen kellett volna vezetnie.

Hogy ezt nem tette, azt bizonyára nagyon meg fogja már legközelebb banni, mert a motienlingi kudarcnak végzetesek lehetnek a következményei. Amint tudva-lévő ugyanis, a japánok *Keller* legyőzése után nyugati irányban nyomultak előre. Még *Kuropatkin* jelentése szerint is csak 45 kilométernyire vannak Liaojangtól. A Dasicsao és Haicsöng közelében lévő orosz csapatoknak ellenben 70—100 kilométernyi utat kell megtennie. Ha tehát nem tudja *Kurokit* még ezután visszaszorítani vagy nem tud gyorsan Mukden felé visszavonulni, akkor a déli orosz sereg egy része *Kuroki* északi és *Nodzu-Oku* dél felől előnyomuló csapatai közé ékelődhetik.

Ugy látszik, hogy a manduriai kudarcok egészen megzavarták Oroszország fejét, mert máskülönbben érthetetlen volna az angol és német hajókkal szemben tanusított magartartása. Érthetetlen volna, mert keresi éppen most a konfliktust Európá két leg-hatalmasabb államával. A helyett, hogy, amint ezt legsajátosabb érdeke kívánja, ro-konszenzvet igyekezze maga iránt Európá-ban ébreszteni, a békés kereskedelmi hajók oktan megtámadásával lángra lobbantja maga iránt a szenvedélyeket. A helyett, hogy észrevétlenül juttatná önkéntes flottá-ját a kelet-ázsiai vizekre, egész Európa figyelmét rájuk irányítja és máris fel-halliszik a kérdés, hogy mint jutot-tak át azok a hajók a Dardanellákon, ha — hadihajók, ha pedig kereskedelmi

hajók, hogy merték az angol és német gő-zösöket megtámadni. Nem lehetetlen, hogy ezek a kérdések igen kellemetlen diplo-máciai összehőközéssé fognak kifejlődni — de ha egyelőre sikerül is Pétervárott a háborgó indulatokat lecsillapítani, egy ta-nulsága megmarad a kellemetlen ügynek, még pedig az, hogy Oroszország erejét rossz kezek irányítják és forgácsolják ügyet-lenül szét. És ennek dokumentálása éppen most egy cseppet sem állott Oroszország érdekében.

A Motien-szoros ütközet.

London, július 20.

A vasárnap hajóiban a japánok csak főlnyí katonával rendelkeztek, mint az oroszok és ennek ellenére sikerült nekik az oroszokat nemcsak föl-tartóztatni, hanem vissza is venni. Az oroszok két hadosztálylyal támadtak és öt pontról akarták a japán hadállásokat megostromolni. A japánoknál mindössze egy dandárú és egy zászlóaljuk volt. *Kuroki* tábornok a Motien-szorosban vívott har-cokról a következő jelentést küldte Tokióba:

Vasárnap reggel három órakor az ellenség megtámadta a Motien-szorosnál nyugatra lévő előrségeinket. Csapatunk egy előbb megállapí-tott ponton gyülekeztek és tüzrőségünk meg-szállította a Vunsenpungnál északnyugatra lévő magaslatokat és szintén előre megállapított áll-lást foglalt el. Reggel öt órakor két ellenséges gyalogzászlóalj a Motien-szorosnál nyugatra nyomult előre és erre egész vonalunk ellen megindította a tüzelést. Az ellenség lassanként erősítést kapott; reggel nyolcadfél órakor négy czerednél többet tett ki ereje. Az ellenség több-ször megkísérelte, hogy vonalunkat körüljárja, de a mi csapataink, amelyek a Motien-szorosnak legmagasabb pontját szállták meg, kilenc óráig makacs ellentállást fejtettek ki a rendkívül kul-erőben lévő ellenség ellen, mely lassanként visszavonulni volt kénytelen, miközben gyalogcsánk és tüzrőségünk folytonosan tüzelt ellene. E-ben a pillanatban erősítő csapatokat kaptunk és egész vonalunk hozzáfogott az üldözéshez, amelyben lovasszeredünk is résztvett. Az ellenség Vensaitien és Támán felé vonult vissza és csak Kinkiaopce környékén állapodott meg. Délután két órakor az ott föllállított orosz útegek a mi üldöző hadosztályunkra löttek s ezért nyugati irányban megszüntették az üldözést. Egy gya-logcsapatunk, amelyet Makumancsába küldtünk, hogy ott kémszolgálatot teljesítsen, Makuman-cától keletre egy ellenséges gyalog-zászlóaljtal találkozott, amely az északi magaslatokról jött és két gyalog-zászlóaljjal, amely Támán felől jött. Nagyon heves harc fejlődött. Mi erősítő csapatokat kaptunk és az ellenséget nyugot felé visszakergettük. Egy órakor megszállottuk a Makumancsától keletre lévő magaslatokat s on-nan löttünk az ellenségre, mely nagy veszteséggel Támán felé vonult vissza. Reggel nyolc órakor egy gyalogzászlóaljunk és egy lovasszadunk Hsziamutung mellett megtámadta az ellenséget. A harc nagyon elkeseredett volt. Csapatunk összes tisztjei az őrmestertől kezdve fölfele el-estek vagy megsebesültek. Az ellenség annyi erősítést kapott, hogy most már egy czeredét tett ki, de aztán mi is erősítéseket kaptunk és visszakergettük az ellenséget s elfoglaltuk had-állásait. Mi ezen a napon 289 embert vesztet-tünk. Az oroszok veszteségét még nem tudjuk.

Berlin, július 20.

A *Tagelblat*nak jelentik Tokióból: A július 16. és 17-iki esata a *Kuroki* parancsnoksága alatt álló első japán hadsereg jobbszárnyának újabb fényes győzelmét jelenti. Az üldöző japán lovassó egészen Mukdenig jutottak el. *Keller* tábornok azért igyekezett előnyomulni, hogy *Kuropatkin* hadseregének szorongatott balszárnyát felszaba-dítsa. Az oroszok ebben a csatában kéteser emberi vesztettek, a japánok nyolcszázat.

A Liao elszárasa.

London, július 20.

A *Times* arról értesül Tokióból tegnapi ke-llettel, hogy a Liao folyót, melyen egy orosz ágyonaszád és egy torpedónaszádrömböl van, hír szerint három japán torpedónaszádrömböl elszárasa. A *Times* másik tokiói jelentése szerint az oroszok Korea északi felét részben utakat készítenek és a Tumen folyót áthidalják. Kü-lönbben is készülődnek, miből nagyobb csapatok érkezésére lehet következtetni. A *Rusziya*, *Rurik* és *Gromoboj* nevű orosz cirkálók a *Daugari-*

tengerszoroson át a Csendes-óceánba mentek és a tengerszorosotl keletre elértek egy japán gőzöst. A gőzös sorsa ismeretlen.

A szárazföldi harctér.

London, július 20.

A Daily Chronicle jelenti Inkaból: Oku tábornok Kajpingban megerősítésekre vár, melyek hét japán cirkáló védelme alatt Port-Arthurból északra szállnak partra. E hétre jelentékeny események bekövetkezését várják. Az orosz rubel értéke csökkent.

London, július 20.

Dasicsadól jelentik 18-áról: A helyzet változatlan. Az orosz előőrsek mintegy 14—20 versztayre állanak innen. Tegnap kisebbszéri előőrsi csatározás volt, de a japánok különben csöndesek. Orosz kémek jelentik, hogy a japánok dél felé vonultak vissza.

Pétórvár, július 20.

Kuropatkin jelenti táviratilag Miklós cárnak: A déli harcok 17-étől 19-ig nem történt lényeges változás, 18-án délután jelentékeny japán haderők előrevonulását látták Szikojan felé, a Liaojangból Szaimacsiba vezető úton. Csapataink, melyek ott voltak, kétnapos küzdelem után az Ampintól keletre lévő Kucsia irányába vonultak vissza.

A cár a katonákhoz.

Pétórvár, július 20.

A hivatalos lap azt jelenti a Vyborg-féle ezrednek tegnap Novgorodban történt megtekintéséről, hogy a cár beszédet intézett a tisztokhoz, melyben abba vetett bizalmának adott kifejezést, hogy a távol Keleten, mint mindig, megszerzik uralkodójuk köszönetét. A katonáknak azt kívánta a cár, hogy a hazáért való küzdelem után egészségesen térjenek vissza.

A semlegesség megszegése.

London, július 19.

A Daily Express írja, hogy a legközelebbi negyvennyolc óra alatt külön kurir utazik Pétórvára, aki magával viszi az angol kormánynak rendkívül energikus jegyzékét. Habár ez a hír ebben a formájában talán nem felel meg egészen a valóságnak, mégis konstataálni kell, hogy a helyzetet nagyon kiélesítette az, hogy egy orosz hadihajó, a Cernomora ágyunaszád átment a Boszporuson és ágyukat vitt magával, amelyek vitorlavászáronal voltak betakarva. A hajó parancsnoka azzal a megokolással esközölt ki fermánt a szultántól, hogy a hajó fel akarja váltani a Pireuszban levő orosz őrhajót. Az újságok nagyon izgatottan szólnak az esetről. A Daily Chronicle arra figyelmeztet, hogy Anglia a Japánországgal kötött szövetségi szerződés értelmében köteles megakadályozni, hogy harmadik államok a semlegességet megszegjék, és hogy Angliának ennél fogva tiltakoznia kell Konstantinápolyban az ellen, hogy orosz hadihajók számára fermánokat állítsanak ki.

A feltartóztatott postahajók.

London, július 20.

Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány izgalmasan érdeklődik a Vörös-tengeren végbemenő események iránt és az állami levéltárban precedens eseteket keres, hogy Oroszország eljárásának megítélésére anyagot gyűjtsön. A kormányköröknek az az álláspontjuk, hogy postagőzösk elvétele semmi szín alatt sem engedhető meg, még ha a gőzösk Japán részére küldött leveleket szállítanak is. Azt hiszik, hogy az amerikai kormány az amerikai gőzhajók oltalmára cirkálóhajókat fog a Vörös-tengerre küldeni.

Berlin, július 20.

Tokióból jelentik: A Japánország részére szánt posta elkobzásának híre az itteni német és egyéb külföldi kereskedők körében nagy megbotránkoztatást keltett és ezek a körök a legmesszebbmenő ellégtelt követelik.

London, július 20.

Sir Freemantle a St. James Gazetteben azt írja, hogy ha ő volna a földközi-tengeri flottának

parancsnoka, a legenergikusabb oltalmat nyújtana a brit kereskedelmi hajóknak a Vörös-tengeren. Az orosz önkéntes flotta hajói nem hadihajók s az angol kormány kötelessége, hogy ezeket a hajókat haladéktalanul vonja vissza, vagy pedig vállalja el a felelősséget a következményekért. Az orosz önkéntes flotta hajói kalózhajók és mint ilyenek kell velük elbánni. Oroszország eljárása semmiképpen sem menthető.

London, július 20.

A lapok tovább is kemény kifejezésekkel tárgyalják a Malacca feltartóztatását. Azt a pétórvári jelentést, hogy a Malaccát Szehasztopolba szállítják, Oroszország ama szándékának fogják fel, hogy vitássá akarja tenni a Dardanellák semlegességét. A Standard azt írja: A nemzet elvárja, hogy a külügyi hivatal hatóságosabb eszközöket fog alkalmazni, mint a közönséges diplomáciai eljárás. Ha megengedik, hogy a Malaccát fegyveres erővel kísérik rendeltetése helyére, akkor a békeszerető angol polgárok azt kérdeznék, mi célból léteznek az angol hajóhad. A Daily Telegraph azt jelenti, hogy Oroszország nemzetközi jogi tekintetben a legnehezebb és legveszedelmesebb vitás kérdést bolygatta meg. Felszólítja a nemzetet, hogy vessen teljes bizalmat marquis of Lansdowne-ba.

Berlin, július 20.

A külügyminisztériumhoz közel álló Post mai száma a Prinz Heinrich gőzösknek feltartóztatásáról és japán postájának elkobzásáról a következőket írja:

Kétségtelen, hogy a német birodalmi kormány az orosz részről előforduló tulakapásokat nem fogja télenül elvárni, de másrészt nem szabad a dolgot elhamarkodni, mert nyilvánvaló az a lehetőség, hogy alantas organumok meggondolatlanúságról van szó.

Berlin, július 20.

A Hamburg-Amerika Linie vezérigazgató-sága eddig nem kapott értesítést arról, hogy Fambia nevű hajóját az oroszok elkobozták.

London, július 20.

Az izgatottság, mely Angliában a Malaccával szemben történt eljárás következtében keletkezett, az eseményt jobban felvilágosított újabb hírekre még fokozódott. Azt hiszik, hogy a kormány kénytelen lesz a közvélemény nyomása alatt Oroszországnak komoly előterjesztéseket tenni. Hír szerint az ellenék vezérei késznek nyilatkoztak minden akció támogatására, melyet a kormány a Vörös-tengerben történt hajófelvétel miatt akar tenni. Kiderült, hogy a Semolensk és a St. Petersburg nemcsak a Dardanellákon, hanem a Szuez-csatornán is kereskedelmi lobogóval vonult át. A Malacca személyezte az Oziris nevű gőzösk Brindisibe ment és jelentést fog tenni a hatóságoknak az eseményekről.

Hadi foglyok.

Port-Szaid, július 20.

A Malacca ma reggel ideérkezett. Orosz hadilobogó volt rajta és orosz haditengerészeti kapitány, négy tiszt, valamint 45 tengerész és fűtő jött vele. A Malacca legénységét hadi foglyoknak nyilvánították és eltiltották a parttal való minden érintkezéstől. A hajóktól fogódzóját fegyveres tengerészek őrzik. A hajó angol kapitányát, aki a vele való bánásmód miatt tiltakozott, letartóztatással fenyegették.

Tokio, július 20.

Amaz ideérkezett jelentés alapján, hogy a vladivosztocki hajóraj átvonult a csugari szoroson, hivatalos intő felszólítást intéztek a keleti parton közlekedő kereskedelmi hajókhöz. A hajók sietve keresik fel a védő kikötőket.

Tokio, július 20.

Az orosz vladivosztocki hajóhad a ma elfogott japán kereskedelmi gőzöst szabadon bocsátotta és egy japán torpedóhajórajtól üldöztetve, kelet felé távozott.

Eser rubel.

Pétórvár, július 20.

A Ferenc József nevét viselő Kekshohn-féle testőrezred, mely nemrégiben ünnepelte fennállásának 195-ik éves fordulóját, az ennek megünneplésére szánt 1000 rubelt Szkrilov tengeragnak rendelkezésére bocsátotta hadi célokra.

Orosz hajóvásárlások.

Páris, július 20.

A Petit Parisienne jó forrásból arról értesül, hogy a német tengerészeti bizottság színel azért nem vette át a megrendelt két hadihajót, mert nem felelt meg a rendes típusnak, de tényleg azért történt ez, hogy lehetővé tegyék az orosz tengerészeti kormánynak a két hajó megszerzését. Hír szerint a két hajó tegnap Vladivosztkba érkezett.

Boris nagyherceg.

Pétórvár, július 20.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Liaojangból tegnapi kelettel: Azt jelenti Takudánból, hogy Boris Vladimirovics nagyherceg részt vett a július 16-iki ütközetben.

HIREK

Budapest, július 20.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, máltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Magyar nemesség. A király Királyi Gyula kisjenői közjegyzőnek és törvényes utódainak a magyar nemességet a kétegyházi előnévvel adományozta.

— Új udvari tanácsosok. A király dr. szepes-szombati Generich Antal, dr. bókay Bólay Antal és dr. Bócsay Imre budapesti tudomány-egyetemi nyilvános rendes tanároknak a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— Thaly Kálmán emlékérmé. A képviselőház tagjai Berzeviczy Albert kultuszminiszter indítványára pártkülönbség nélkül elhatározták, hogy Thaly Kálmán tiszteletére, akinek a főelőnlására helyreállt a parlamenti béke március 10-én, emlékérmét készíttetnek és ünnepest kisérletben nyújtják át az ősa történetírónak. Teles Edét bízták meg az érem mintázásával és a jeles művész most készült el e művével. A Thaly domborművű mellképét ábrázoló emlékérmét most öntik aranyba és szeptemberben adják át nagy ünnepest között. Az éremből ezüst és bronz példányok is készülnek.

— Erzsébet királyné szobra Gyulán. Békésmegye törvényhatósági bizottsága az elhunyt nagy magyar királyné emlékére szobrot állított föl Gyulán. A szobor leleplezése 24-én lesz kegyeletes ünnepest keretében.

— Egyházkerületi gyűlés. A dunántúli ágostai evangélikus egyházkerület ma tartotta közgyűlést Pápan Gyurác Ferenc püspök és Ihász Lajos főrendiházi tag elnökelete alatt. A kerületi gyűlést tegnap a lelkesegylet gyűlése előzte meg, amelyen elhatározták, hogy a konvent utján megkeresést intéznek a képviselőházhoz a vasárnapi munkasünet kiterjesztése dolgában.

A közgyűlést Ihász Lajos felügyelő nyitotta meg nagyhatású beszéddel. Az evangélikus egyház állapotát rajzolva, a magyar nemesi középosztály hanyatlására is kitért. Majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg az egyház halottairól, elsősorban Jókai Mórról. Ezután a felekezeti tanítók fizetésrendezését tárgyalta a közgyűlés és határozatba ment, hogy e tárgyban fölterjesztést intéznek a miniszterhez. Poszevek Sándor soproni teológiai akadémiai igazgató referenciája alapján elhatározták, hogy a jövő évtől a teológián negyedik évfolyamot is állítsanak fel. Egyházkerületi alszámvérvő Siskó Endrét választották meg, ki

a gyűlés színe előtt letette az esküt. Ezután *Heriny Zsigmond* pénzügyi bizottsági elnök előadása alapján elintézték a kerület pénzügyei és államsegély felosztására vonatkozó javaslatokat.

— **A német trónörökös nagy utazása.** Berlinből jelentik: A Braunschweigische Landeszeitung állítotlag jó forrásból arról értesül, hogy a német trónörökös őszszel világgörül utra megy és pedig nem valami cirkálón vagy sorhajón, hanem a *Charlotte* nevű iskolahajóval, mely az őszszel fog utrakelni. Jelenleg a kieli werftben javítják. A herceg azt a lakosztályt kapja, amelyek a nemrég elhunyt Frigyes Pál mecklenburgi hercege volt tengerészeti kiépítésére alatt. A trónörökös nem fog tengerészeti teendőket végezni, hanem kizárólag földrajzi és más tudományos föladatokkal akar foglalkozni. A hajómunkálatokat október elsejéig befejezik.

— **A százéves morfium.** Ezelőtt száz esztendővel valmi *Serturmer* Adám Frigyes Vilmos nevű rég elfeledett vegyész, az opiumot analizálta. És kísérletei közben rábukkant arra a vegyületre, amelynek a vegyi képlete $C_{17}H_{19}NO_3 + H_2O$, a neve pedig: *morfium*. Abban a pillanatban születte meg a modern gyógytudomány egyik leghatalmasabb arkanuma és az enervált emberiség idegcsillapító mérgeinek a legádázabbja: a *morfium*. És alkalmazták mind a két célra. Az orvosok a mérget használták fel belső orvosságnak, a morfinisták az orvosságot keresve, mérgezték meg vele magukat. Megszüntették száz betegséget mint orvosság, de mint mérget szült egy olyan nyavalyát, amely több embert tesz tönkre, mint amennyit az orvosság egyáltalán meggyógyíthat. A morfinizmus ez a borzasztó betegség, amely tönkretesz az egyének az étellel való sikeres harcára legszükségesebb, szellemi és testi képességeit, s amely méltán sorakozik korunk egyéb tömegbajai, például a kokainizmus és az alkoholizmus mellé. Rendkívül sokan vannak aztán, akik *Serturmer* ez felfedezését, a morfiumot gyorsan élő mérgeképpen használják. Mert a morfium öl biztosan. Bizonyos adag belőle sokkal határozottabban öl, mint ahogy az orvosilag előírt mennyiség gyógyít. De hát gyógyít is és ez a fontos. Elvégre annyi már az örgyilkosság módja és eszköze, hogy szaporodásukat szinte észre sem vesszük. Ellenben az orvosságra nagy szükség van és üdvözlőnk kell őket akkor is, ha nagyobb mennyiségben véve bajt okoznak. Ez szolgál mentéséül annak a *Serturmer* Adám Frigyes Vilmos nevű rég elfeledett vegyésznek, aki a morfiumot száz évvel ezelőtt fölleltezte.

— **XIII. Leó pápa halálának évfordulója.** XIII. Leó pápa halálának évfordulója alkalmából, mint Rómából jelentik, ma a Szent Péter-templomban gyászsztiszteletet tartottak, amelyen a misét *Agliardi* bíboros celebrálta. Pius pápa rövid imát mondott XIII. Leó pápa ideiglenes sírboltjában. Az ünnepségen megjelenik az elhunyt pápa öcsesei, az osztrák-magyar és spanyol nagykövetség, a francia követéség titkára, a porosz, orosz, bajor követ és nagyszámú hívó az összes római bíborokok jelenlétében. A gyászmisét, amelynél *Perosi* apát vezetésével a sixtinusi kápolna énekkara is közreműködött, a templomnak abban a részében tartották, ahol az utolsó lateráni zsinat 1870-ben összeült. A misét a pápa a sixtinusi kápolnában akarta megtartani, de a kápolna restaurációjával még nem készültek el és így az eredeti tervről le kellett mondani.

— **Külföldi hírek.** A király dr. *Egersdorfer* Sándor egyetemi tanárnak a Ferenc József-rend középkeresztjét. *Mikló* Imre vallás- és közoktatási miniszteriumi számtanácsosnak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét és dr. *Répai* Mátyas Zólyomvármegye alispánjának a III. osztályú vaskorona-rendet adományozta.

— **Bucsuó parancsnok.** Az I. honvédszázad parancsnoka, *Pászthy* Kálmán — mint Keeskemétről jelentik — ma délelőtt bucsuzott el az ezred legénységétől. Az ezred tisztára délben lakomát rendezett a távozó parancsnok tiszteletére. *Pászthy* a délutáni

gyorsvonattal Szegedre utazott, hogy átvegye a 3. huszárezred parancsnokságát.

— **Popper Dávid betegsége.** *Karlsbad*-ból az a sajnálatos hír érkezik, hogy *Popper* Dávid, kiváló csellóművészünk ott súlyosan megbetegedett, úgy hogy megoperálása vált szükségessé. Dr. *Fink* főorvos sikeres epekövételt végzett rajta. Most már javulófélben van a beteg művész.

— **A száz trónörökös Tátrafrédén** *Frigyes Ágost* száz trónörökös családjával és cselédségével minap érkezett Tátrafrédre, ahol báró *Rochwitz* néven jegyezte be magát a vendégek névsorába.

A trónörökös nyárspolgári viselkedésével általános népszerűsége tett szert. Gyakran látják amint három fiával és két leányával a sétatéren játszódozik. Gyermekait egyáltalán nem úgy neveli, amint a hercegeket rendszerint nevelni szokták. Gyakran, ha csintalankodnak, kiméletlenül összeszedi őket. A szállóban, egy ebéd alkalmával egyik fia a földre ejtette a kanalat és másikat kért helyébe. A trónörökös azonban rákiáltott: — Nem kapsz más kanalat! Ha ügyetlen vagy, egyél piszkos kanállal!

Ugyanakkor egy másik fia végigöntötte kávéval az abroszt. A trónörökös szigorúan szólt rájuk: — Ti ügyetlenek, titeket sehoval sem volna szabad elvinni!

A gyerekek egyébként nagyon edzettek és kitűnő lovasok. Egy ízben, mikor a lovászszal kilovagoltak, az egyik fiú hirtelen eltűnt. A lovász persze megijedt és azonnal keresésére indult. Csakhamar rá is akad. A kis herceg egy faágra tornagyakorlatokat végzett. Mikor ugyanis lóháton elment a fa alatt, hirtelen kedve szottyant, hogy az ágba kapaszkodjék, lovát pedig futni engedje. Maga a trónörökös gyakran rándul ki és fázasztó gyalogutakat tesz meg.

— **Kalósnás.** *Heim* Péter nyugalmazott miniszteri tanácsos, a posta, távirada volt elnökgazdátja meghalt életének hetvenedik évében hosszas szenvedés után. Erdemei elismeréséül a király 1893-ban a Lipót-renddel tüntette ki. Nuzgalomba 1895-ben vonult, ekkor ő felsége a Szent István-rend lovagjává avatta fel. Özvegyén kívül fia, dr. *Heim* Pál, a budapesti irlalmas-rend kórházának főorvosa és isánya, dr. *Baghy* Antalné a gróf *Károlyi* uradalmak titkárnak neje gyászolja az elhunytat. Temetése 22-én délután lesz a kerepesi-úti temető halottasházából.

Blaskovich Gyuláné, született *Juhász* Irma 18-án ötvenhat éves korában elhunyt Budapesten. Temetése ma volt nagy részvét mellett.

Woisz Sámuel fűbűszállási kereskedő 18-án hetvenkét éves korában meghalt.

Német Margit, özvegy *Német* Gyuláné leánya, huszonkét éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Temetése ma volt Budakeszin.

— **Huszonöt és fél órási ülés.** Esztendője éppen, hogy a magyar parlamentben megosott az a ritka és nevezetes dolog, hogy féljelt jóval előtűtött már az óra s a viharos ülés még mindig tartott. Azt hittük akkor, hogy ehhez hasonló eset alig fordulhat elő a nemzetek képviselőházában. Nos, a nyugodtvári, hideg és tartózkodó angolok olyan vitát rendeztek ma az alsóházukban, mely rekordot jelent és példának veheti minden idők vitarendezője. Londonból táviratezzák ugyanis, hogy az alsóházak tegnap este megkezdett ülése délután fél 2-kor még mindig tartott, mert az ellenzék hevesen ellenszegült a szónadónak. Az ülés hosszu tartamát részben arra vezették vissza, hogy az ellenzékot föllingerelte az a mód, melyen a kormány a parlamenti ügyvitelt kezelte. Az ülést végül délután félnyolckor huszonöt és fél órai tartama után elnapolták.

— **Dohányelárusítás a vendéglőkben és kávéházakban.** A Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének tavalyi közgyűlése elhatározta, hogy a dohánykülönlegességek eladási engedélyének vidéki szállodák, vendéglők és kávéházak részére való kioszkölése iránt kérvényt intéz a pénzügyminiszterhez. *Gundel* János szövetségi elnök a kérvényt benyújtotta a miniszterhez, aki most értesítette a pénzügyigazgatóság útján a szövetség elnökét, hogy a kérelemnek helyt adott.

— **Elpusztult város.** A *Filippini* szigeteken, *singaporei* jelentések szerint, három napon át óriási zivatar volt, amely több száz embert és huszonöt millió franknyi értéket pusztított el. *San Inant* a felhőszakadás teljesen elmosta és a víz az egész környéken tönkretette az utakat. Az ár *Manilla* alacsonyabb fekvésű részeit is elöntötte. A zivatarhoz hozzájárult még az is, hogy a *Manillától* hatvan kilométernyire lévő *Taa* vulkán kitört. A roppant erős szél a vulkán által kilövelt hamu- és lávatömegeket *San Juan* fölé sodorta, hogy valóságos égető eső hullott alá a szerencsétlen városra. A lakosok tömegesen menekültek *Manilla* felé. A lejtős utakon azonban a vízár elérte őket és nagyon sokan elpusztultak. Az utak valósággal folyókká változtak, melyek emberi és állati holttesteket sodortak magukkal. A nyomor a vidéken óriási.

— **A cári dolgozószobából.** A londoni *Quarterly Review* legutóbbi számában egy magasarangu orosz hivatalnok cikket irt a cárról. A cikk behatóan az Anicskov-palota rejtelméibe, intimitásoktól kezdve a cári dolgozószobából és erős vonásokkal rajzolja le a minden oroszok urának babonákra hajló egyéniségét. *Witte* orosz pénzügyminiszterrel és *Kuropatkin* tábornaggal folytatott magánbeszélgetéseket kezdte és míg az orosz minisztereket védelmébe veszi, egyedül a cárt teszi felelőssé az utóbbi évek eseményeiért. A minden oroszok ura szerinte vallási tébolyban szenved és erőt vett már rajta a végtelen nagyzási hóbort, amely az ó-kor imperátorait magával ragadta. Az orosz cikkíró szerint már uralkodása elején a cár *Popjedonoszev*ce, a szent szinodus elnökének befolyása alá került és ettől az időtől fogva a cár abba a hibába esett, hogy saját személyét talbeosultta. Azt kezdte hinni, hogy ő a világ központja, az örök béke megteremtője és a civilizáció fátylavívője a sárge és más barbár fajakkal szemben. Ezt a hivatást egész komolyan fogta fel és csaknem vallásos fanatizmussal ragaszkodott hozzá. A miniszterek tiltakozásával sohasem törődik, sőt akárhányszor egyenesen ellenükre olyan rendelkezéseket adott ki, melyek a birodalom biztonságát veszélyeztetik. Lemondása alkalmával *Witte* pénzügyminiszter állítotlag egész nyíltan megmondotta a véleményét a cárnak:

— Felsőged szavát adta, hogy Manduriát ki fogja őrítetni és a világ hitt ígérétének. Oroszország minden hitelét elveszti a világ előtt és meglehet, Manduriát sem nyeri meg, ha felséged nem tartja meg szavát. Elkerülhetetlen lesz a háboru Japánnal, pedig nekünk mindenkifelett békére van szükségünk.

Egyébként az orosz író szerint a cár folyton agyvrónékkel foglalkozik, szélmalomok ellen harcol, szenteknek pártfogásáért eszedzik vagy a halottak szellemével tanácskozik. Az eszközöket azonban, amelyekkel népein igazán segíthetne, sohasem alkalmazza. Miniszterével nem közöl olyan dolgokat, amelyeket okvetlenül meg kellene tudniok. Így például röviddel a háboru kitörése után számos magasarangu hivatalnok jelent meg *Kuropatkin*nál, hogy felvilágosítást kérjenek tőle az ügyek állásáról, *Kuropatkin* gunyosan válaszolta:

— Én épp oly kevéssé ismerem a dolgot, mint önök. A háboru Alexejev műve és nem az enyém. Ő közvetlenül intézte el a dolgot a cárral!

Három miniszter azt a tanácsot adta a cárnak, hogy ha meg akarja őrizni a világ békéjét, amelynek ő volt a legbuzgóbb propagálója, őríttesse ki Manduriát. A cár elutasítotlag felelt:

— Én megőrzöm a világ békéjét, de Manduriát is megtartom. Hogy miképpen, az az én tikkom. Japán nem kezd háborut. Az én uralkodásom elejétől végig a béke korszaka lesz!

A cikk végül megjegyzi, hogy a cár e tetteiért nem lehet a minisztereit felelőssé tenni. Nem ők ajánlották, hogy megszegje Manduria kiürítésére tett ígérteit. Nem ők kívánták a cártól, hogy a finn nemzetet eltiporja és keleti despotaként járjon el hű alattvalóival szemben. A *Times* azt a megjegyzést fűzte e cikk ismertetéséhez, hogy a benne foglaltak az orosz viszonyok ismerői előtt régen köztudomásuk.

— **Krüger halála.** *Gonfól* jelentik: *Krüger* holttestét tegnap a clarensi hatóság és a családtagok jelenlétében hármass koporsóba tették. A holttestet egyelőre a temető halottas-házában marad és minthogy az angol kormány megadta rá az engedélyt, a jövő héten valószínűleg Marsellén át Transvaalba fogják szállítani, ahol neje mellé temetik el. Dr. *Leyds*, Transvaal volt bírasszeli követe engedélyt kért az angol kormánytól, hogy a holttestet elviselje Transvaalba, de *kérését visszautasították.* Krüger családja tegnap táviratot kapott a johannesburgi egyesült-egyház tanácsától, amelyben tudatják, hogy elhatározták, hogy Krügernek szobrót emelnek és *Paardekraal*-ban nagy gyászünnepeket rendeznek az emlékeztére.

— **Kombinációk a pápa körül.** Egy kis hírel kapcsolatban, amely *Merry del Val* pápai államtitkárról szólt, a legmesszebb menő következtetéseket vonták a pápa személyére nézve. A hír azt jelentette, hogy a pápai államtitkár Gandolfoba költözik, a pápa kastélyába, amelyet helyreállítottak. Ebből kombinálták azt, hogy X. Pius szakit az eddigi hagyományokkal, s megszűnik a „Vatikán foglya” lenni. Ezt a kombinációt azonban egy bécsi lap, a *Neues Wiener Tagblatt*, jól értesült helyről* lerontja. A bécsi lap erre nézve a következő tudósítást kapta:

Az államtitkár átköltözése senkit sem lehet meg. Már hetek óta tudják, hogy a pápa módot akar nyújtani az államtitkárnak arra, hogy friss és szabad levegőn üdüljön s ez nem egyéb, mint a pápa barátságos figyelme. Azaz, hogy a harmincegy esztendő óta használatlan és a várostól két órányira lévő kastélyt helyrehozatta és *Merry del Val*-nak rendelkezésére bocsátotta, csak sziveséget akart tenni az államtitkárnak. *Merry del Val* alkalmasint két hetet fog Gandolfoban tölteni. Ami a kis város lakosságának reményét illeti, hogy maga a pápa is ott fog lakni, ennek teljesedéséről természetesen szó sem lehet. A vatikáni körök nagyon jól tudják, hogy a pápa az előzői által követett tradícióhoz hű fog maradni. A *Merry del Val* átköltözéséhez fűzött kombinációk tehát egyáltalában nem vehetők komolyan.

A találgatások és cáfolatok egyébként már kibávalók. *Rómából* táviratozzák, hogy *Merry del Val* a Franciaországgal való konfliktus miatt bizonytalan időre elhalasztotta átköltözését Gandolfoba.

— **Jubiláum karnagy.** A *Budapesti Polgári Dalkör* és még számos dalárda meleg ünnepségekben részesítette *Stark* Henrik karnagot huszonöt éves jubileuma alkalmából. A jubileum vezetése alatt álló dalgyűlések 200 terítéses társasveszprőt rendeztek karnagjuk tiszteletére és számos tiszti méltatta az ünnepelt érdemei működését.

— **Felfüggesztett betegsegélyző-pénztár.** *Tordáról* táviratozzák: A tordai kerületi betegsegélyző-pénztárnál annak tisztségviselői a lanyha ellenőrzés folytán több szabálytalanságot és visszaélést követtek el és ezért a vármegye alispánja úgy az igazgatósági, mint a felügyelő-bizottsági tagokat és a pénztár elnökét, valamint annak titkárait is *felfüggesztette.* A kereskedelmi miniszter az ügy megvizsgálása és a felfüggesztett tisztikar kihallgatása végett dr. *Jezovics* János kereskedelemügyi miniszteri fogalmazót mint miniszteri bizost és *Drechsler* Ignác számellenőrt küldötte ki. A miniszteri kiküldöttek a kihallgatásokat megelőzőleg a pénztárt vizsgálják meg, amelynél szintén több szabálytalanságot és visszaélést tapasztaltak és ezért a pénztárt a miniszteri biztos azonnal felfüggesztette. A miniszteri biztos ezután nemcsak a felfüggesztett tisztikart, hanem az orvosokat, gyógyszerészeket és a panaszokat is kihallgatta. Dr. *Jezovics* a kihallgatások miatt egy hétig tartózkodott *Tordán*, *Drechsler* miniszteri számellenőrt pedig csak kettő mulva fejezi be a vizsgálatot, hogy megállapíthassa, kit terhel a mulasztásukért a felelősség.

— **Jótekonysági kiállítás.** A *Székely Társaság* báró *Dániel* Ernő főnemesége alatt műlap, kép- és kézimunka-kiállítást nyitott meg Balatonfüreden. A kiállítás jóvedelmét a társaság gyermekjuttatójára fordítják. Az árusítást a jótekonyság érdekében a fűrdő közönség előkelő helyei végzik.

— **Az új kormányozható léghajó.** Gróf *Széchényi* Andor kormányozható léghajója dolgában újabb a következőket jelentik Párisból: Gróf *Széchényi* néhány hete Párisban tartózkodik és *Mulleit* Móríc gépészmérnökkel együtt az új léghajó tervein dolgozik. Az új léghajó csodája lesz a modern technikának. A nyolcszáz köbméter űrtartalmú léghajót egy huszonhét lóerejű motor hajtja 35—40 kilométeres sebességgel óránként. Az előállítás költségeit nyilvános aláírás útján gyűjtik össze. Eddig mintegy 15.000 korona gyűlt ezen a módon össze. Az új léghajóval valószínűleg már 1905. tavaszán megkezdik a kísérletezést, még pedig a bécsi tüzérsgéi arzenálban.

— **Négyszeres amerikai párba.** Hirt adtnak róla a múlt héten, hogy *Fiumében* egy fiatal pár, amely csolnakazni ment, a tengerbe veszett. A szerencsétlenekről később kiderült, hogy a férfi dr. *German* lengyeli közoktatásügyi tanácsosnak a fia, a nő pedig a fiatal *German* felesége. Most *Lemberg*-ből azt írják, hogy *German* és felesége halála összefügg egy titokzatos amerikai párbaiban állapodtak meg. Egyikük néhány hét előtt megmérgezte magát, a második Nápolyban a tengerbe ugrott, *German* *Fiumében* a leánnyal együtt öngyilkos lett, a negyedikről pedig semmi hír. Állítólag *German* meg is esküdött szerelmével, mielőtt közös elhatározással a tengerbe ugrottak.

— **A fűmél borhamisítás.** *Fiuméből* táviratozzák: A *Favara di Mazzara* cég zár alá vett 5000 hektoliter borra dolgában a magyar kormány úgy döntött, hogy a cég a bort forgalomba hozhatja, ha előbb hektoliterenként lefizeti a 40 korona vámot. Egyébként 1000 korona pénzbírsággal sújtotta a kormány a céget, amelynek a szállítási költségek s a rakatdíjak folytán 100.000 koronánál is több kára van.

— **A Dunáról.** A Duna a nagy hőség következtében összes mellékfolyóival erősen apad. Az Aldunán a közlekedés már nagy nehézségekkel jár s több helyütt megszüntették a forgalmat. A mai jelentések szerint a Duna alacsony vízállás mellett *Passautól* *Steinig* emelkedik, lejjebb apad. — *Budapest* a vízállás ma 144 centiméter, tegnap óta apadt 2 centiméterrel. — A *Tisza* alacsony vízállása *Máramarosszigetnél* változatlan, *Tekeházától* *Tiszaujválig* apad. — A *Dráva* közepes vízállása egész hosszában apad, úgy mint a *Száva* is. A többi folyók mind apadó jellegűek.

— **Inség.** A kietlen szárazságot, amely letarolja a legelőket és egész vidékeket sivataggá varázsol, ugyancsak megérzi az egész ország. Mint *Tordáról* táviratozzák, a vármegye közigazgatási bizottsági gyűlésén dr. *Betegh* Miklós alispán indítványára elhatározták, hogy bizottságot küldenek ki a szárazság okozta károk tanulmányozására. E bizottság feladata lesz, hogy a feuevető inség ellen való védekezésről javaslatot dolgozzon ki.

— **A tengeri betegség leküzdése.** A tengeri betegség leküzdését eddig hiába kísérelték meg. Maguk az orvosok is bevallják, hogy ez ellen a betegség ellen nincs orvosság. Most azonban angol műszaki lapok olyan ajánlatokról írnak, amely ha nem is teljesen, de jórészt segít a bajon. Ez a *Schlick*-féle készület, amelynek működése abban áll, hogy a hajó hánykódását lehetőleg csökkenti. A készületről egyelőre kevés részletet tudnak, de a szakkörök nyilatkozatai szerint valószínűleg beválik. Egyelőre csak annyit tudnak, hogy nagyobb hajóknál sokkal észrevehetőbb a készület hatása, mint a kisebbeknél. Csónakokra egyáltalán nincs hatása a *Schlick*-féle készületnek.

— **Rabló néger nők.** Vakmerő rablótámadás híre érkezik *New-Yorkból*. A *saint-louisi* kiállításra Amerikába érkezett dr. *Noa* Róbert heidelbergi professzor, aki éppen hazatérőben volt sétájáról, két néger nő a nyílt utcán megtámadta és kirabolta. A professzor fejletlent

tett, a rendőrségnek azonban nem sikerült a vakmerő néger nők nyomára akadni.

— **Csehov utolsó útja.** A halott orosz író tudvalevőleg hazaszállított Moszkvába, hogy a számára kijelölt díszsírban helyezték örök nyugalomra. Tegnap este hét órakor *Darnstadt*-et érintette a Csehov holttestét *Badenweilerből* Moszkvába szállító vonat. A *darnstadt* műszaki főiskola orosz hallgatói kíséreltek a pályaudvarra és levett kalappal várták a vonatot. Miker a halottas kocs megállt, három ifjú kivált a többi közül és minden szónoklat nélkül, de könnyező szemmel hatalmas babérkoszorút helyeztek a koporsóra. A koszorú szalagján Csehovnak ez a pár szava állott: „Kire bízom immár az én kardomat?” És könnyes szemekkel néztek az orosz fiúk a tovaszáguldó vonat után, amely vitte, vitte a hőst, aki immár megszünt forgatni az emberszeretet kardját.

— **Az alkohol az iskolában.** Dr. *Berzovics* Albert kultuszminiszter megbizta az *Országos Magyar Alkoholellenes Egyesületet*, hogy az állami tanító- és tanítónőképző-intézetekben július 11-től 30-ig tartandó szünidei tanfolyamokon rendezzen előadásokat az alkoholról. Az első ilyen előadást ma tartotta dr. *Büchler* Lipót orvos a budapesti állami paedagogiumban. Esztelte az előadó az alkoholra vonatkozó különféle nézeteket az ókortól a jelenig és részletesen ismertette az alkohol pusztító hatását az agysejtekre. Végül kérte a tanítókat, hogy vegyék fel a harcot az alkohol ellen, mert ez humanisztikus s egyuttal hazafiás kötelesség.

— **Börtön a sekrestye mellett.** Most bontják le *Berlinben* a *Theobald*-után levő régi rendőrségi fogházat. A minap eredeti földfedezésre jutottak a munkások. Az ősi épület, amely valamikor a *karmeliták* kolostorául szolgált, egy templom közvetlen szomszédságában van, úgy hogy a nagy oltár mögött levő sekrestyéi egyetlen fal választja el. Múlt szombatban egy, a folyék halóterméül szolgáló helyiségben dolgoztak a munkások, amikor a hátsó falon vastag nyomán támadt lyukat vettek észre, melyen keresztül halvány világosság szűrődött be. Megnagyobbították a nyílást és ekkor nagy meglepetésükre egy tágas sekrestyét pillantottak meg, amelyben értékes templomi ereklyék voltak elhelyezve. A fal, amely a sekrestyét a gonosztevők lakásától elválasztotta, alig fél léghányi vastagsága volt. Ezen a falon át könnyelmesen elillanhatott volna börtönéből egyik-másik fogoly, sőt menekülés közben meg dus zsákmányra is akadt volna. Új fal építésével meg is óvták már a sekrestyét esetleges betörések ellen.

— **Rablás egy templomban.** *Bécsből* jelentik, hogy a *döblingi* karmelita templomban vakmerő rablást követett el tegnapelőtt egy, mindeddig ismeretlen tettes. Az oltáron egy *Mária-kép* áll, amelyet *Szent Domokos* talált *Rómában*. *Szent Domokos* halála után a kép II. *Ferdinánd* császár és neje *Eleonóra* császárné tulajdonába került, akik külön kápolnában helyezték el. A császárné nagyrértékű gyémánt-díszekkel ékesítette föl a képet, halála után pedig végrendeletileg a mezitláb karmeliták kolostorának adományozta. A képet negyvenmillió vagast őrökburok fűdi. Ezt az őrökburot összetörte a vakmerő rabló és a gyémántdíszeket, meg egy ósoros gyöngyláncot letéve, elmenekült, anélkül, hogy magát a képet megsértette volna. Érdekes, hogy a rablás idejében két szerzetes benn volt a templomban, de munkásembernek gondolva a rablót, ügyet sem vetettek rá.

— **Házasság.** *Bartos* Árpád eljegyezte *Krausz* Gizella kisasszonyt, *Krausz* Mór budapesti ékszerész leányát.

— **Sztrájk az annavölgyi bányában.** Az esztergom-szászvári készénbánya-részvénytársaság *annavölgyi* bányájában tegnap sztrájk ütött ki. A bányakapitányság megbizottja azonnal a helyszínére sietett és a munkabeszüntetés okait törekedett felderíteni. A munkások kijelentették, hogy a munkát azonnal felveszik, ha a társaság két megnevezett bányafelügyelőt rög-tön elbocsát. A társaság képviselői kötelezőleg kinyilatkoztatták, hogy a bányamunkásoknak a két felügyelő ellen való panaszait tárgyilagosan és komolyan megvizsgálják és a panaszokra

a határozatot még e héten meghozzák, a határozat meghozataláig pedig a két felvigyázót a bányamunkától felmentik; de a valóság tekintetében még meg nem vizsgált panaszokra ki-próbált munkások rögtön el nem bocsáthatnak. Annak ellenére, hogy egy a bányakapitányági kiküldött, mint a fészolgabiró ajánlotta a munkásoknak a társaság ajánlatának elfogadását, követelésüktől nem tágitottak, aminek következtében a tárgyalások megszakadtak. A rendre huss csendőr ügyel fel, a munkások nyugodtan viselik magukat.

— **Pánzlávok Amerikában.** Pitsburg városában megjelenő pánzláv tót lap szerint az úgynevezett *Amerikai Tót Egyesületnek* ez év június 30-án 16.716 tagja volt, akik 463 alosztályba voltak besorolva az egész Unió területén. Az egyeslet tagjainak száma évente ezer új taggal gyarapodik. E szaporulatnak az az oka, hogy tótjaink, amint Amerikában munkába állanak, szonnal beiratkoznak az egyesletbe, hogy betegség, szerencsétlenség vagy halál esetére magukat és családjuk jövőjét biztosítsák. Alkalmos magyar egyeslet hiányában még magyarok is beiratkoznak a pánzláv tót egyesletbe, mely a biztosítási összeget mindig pontosan fizeti ki. Megjegyzendő, hogy a tót egyesület egész szervezete olthatatlan gyűlöletet mutat minden iránt, ami magyar, vagy csak emlékeztet is a magyarra. Álomképük politikai tekintetben az ezer év előtti Szvatopluk-féle tót birodalom, melyről az egyeslet közlönyei sokszor irnak; és ha ezt nem is tudják visszaállítani, legalább arra törekcsenek, hogy a tótokat a kizárólagos tót szellem urálja, ne csak hint Amerikában, hanem az — óhasában is. E célból az amerikai egyeslet folyton szaporodó ösztöndíjjakkal jutalmazza a hazai tót írókat, költőket, művészeket, azokivül pénzügyi összeköttetést tart fenn az otthoni tót nemzetiségi irányzatú pénzintézetekkel, elsősorban a *farócszentmártoni Tót* nevű bankkal.

— **Tüzek.** Napról-napra újabb tüzvészkek járulnak hozzá a nagy szárazság pusztításaihoz az ország különböző részeiben. Az általános vízhiány megkönnyíti a romboló elem munkáját és ezért az éltás nagy erőfeszítésbe kerül.

A fővárosban ma ismét több tüzeset volt. Hajnali fél három órakor *Fénel* Lipót háztulajdonosnak az Erzsébet királyné-ut 38 szám alatt lévő jégverme kigyulladt s a szalmatető nagy lánggal égett. A zsarátokot a szél szerte hordta s meggyulladt a szomszédos fákamra, istálló és disznóú is. Az istállóból a lovakat sikerült kimenteni, a disznóúban azonban két disznó bennégett. Mentés közben *Fénel* József vendéglős megbeszült és súlyos égési sebével a Rókus-kórházba vitték. A tüzoltókat már csak akkor értesítették, amikor a veszedelem kiterjedt a szomszédos helyiségekre is. A tüzoltóság reggeli öt óráig dolgozott a veszedelem elfojtásán. A tűz valószínűleg gondatlanságból eredt. Két kocsis ugyanígy félél után égő gyertyával járt az istállóban s valószínűleg a gyertya lángjától keletkezett a tűz.

Ma dében a Bosnyák-utca 16. számú földszintes ház tetőzete eddig ismeretlen okból kigyulladt. A VIII. kerületi és központi tűzörsegek azonban hamarosan elejét vették a nagyobb bajnak.

Szatmár-Németről táviratozzák: Tegnap kétszer volt tűz a város németi részében, a Honvéd-utcában. Először három ház, majd néhány órával később öt ház égett le. A bajt fokozta az általános vízhiány. A tüzoltók alig tudták megközelíteni a tüzet. Szatmárhogyan, a város egyedüli kirándulohelyén és nyaralótelepén, ahol 300 család tölti a nyarat, egyáltalában nincsen víz. A közönség mind hazajön, mert már a mindennapi vízszükségletet sem lehet beszerezni.

A Felőcsertés és Honól község határában elterülő szőlőerdőkben tegnap dél óta nagy erdőtűz pusztít. A tűz az *Albina* oláh bank birtokában lévő fehérsági erdőben keletkezett. A nagy szél miatt a tűz egyre terjed és ma már 150 holdnyi terület áll lángokban. *Vilán* Géza körjegyző vezetése alatt öt falu népe dolgozik az oltáson. Az égő terület a nagy szárazság miatt nem menthető meg.

Füzesgyarmat békésme gyi község határában több mint huss holdnyi területen két nap óta nagy túrfűzés pusztít. A falu népe a tűz helyét körülárkolja. A learatott gabona veszélyben forog, a községet is féltik.

Tordáról táviratozzák: Ma déli tizenkét órakor *Torda* nyugati oldalán Új-Torda városrészben nagy tűz pusztított, amely a nagy szélviharban hat házat, számos melléképületet

pusztított el. A tüzoltóság három órai nehéz munka után lokalizálta a tüzet. Több lábas-jószág, aprómárha és nagymennyiségű gabona odaégett. Az oltásnál egy ember a kutha esett, de kihúzták. A szélvihar egyre dühög és attól félnék, hogy az elpusztult épületek ismét lángarlobbannak. A nagy szárazság miatt a városon keresztülfolyó patak és a kutak kiszáradtak és ez az oltást nagyon megnehezíti. A hegyeken keresztül délnyugat felé nagy tűz látszik, valószínű, hogy Magyar-Peterd ég.

Brunckból jelentik: *Mitterolany* községben leégett 39 lakóház és a templom. A tüzet gyermek okozták. A kárt 600.000 koronára becsülték.

— **A vörös szegfűs.** Különös Kalandja volt a német trónörökösnek tegnap. A *Vorwaerts* közlése szerint ez történt: Déllett a Havel-tavon közlekedő hajós-társaság egyik gőzöse, amelyik éppen Potsdamba indult, a mariakei állomás közelében két vitorlás bárkával találkozott, amelyek a hajó előtt akartak elhaladni. A gőzhajó parancsnoka felt adott a bárkának, hogy tegyék szabaddá az utat, az egyik bárka azonban ügyet sem vetett a felhívó jelre s nem változtatott irányt, amiből majdnem összeütközés lett. A szerencsétlenséget csak az hátrította el, hogy a gőzhajó kapitánya rögtön megállította a hajót. A hajó utasai bosszankodva szemlélték a jelenetet és itt-ott éppenséggel nem hízelték az evak röpködtek a vitorlás felé a hajóról. Már meztörtént a kitérés, mikor a reinitens vitorlás egy fordulattal egyszerre ismét a gőzös elé került és fedélzetéről harsányan hangzott át:

— **Állj!** A gőzös nem mehet tovább! Mondja meg nekem a kapitány, hogy ki volt a aértó. Valaki sértegetett. Vörös szegfű volt a gomlyukában. Hol van az az ember, kapitány?

Az az ember pedig nem volt sehol. A vitorlásról azonban ismét áthangzott egy fiatal eszengetű, de energikus hang:

— **Jó, én várhatok,** de a gőzös nem megy addig innen, amíg nem kapom meg azt az embert, a felelősséget vállalom.

Egy ideig farkasszemet nézett a bárka a hajóval, aztán egy kis lélekvesztőn két ember evezett át a gőzöshöz. A fedélzetre érve az egyik bemutatkozott, a trónörökös adujtánása volt és kijelentette, hogy a trónörökös nevében jött, aki ott van a bárkán és követeli a sértegető személynek megállapítását. Miután azonban az utasok között a vörösszegfűs ember nem volt megtalálható, az adujtán visszavért a bárkára, amely végre utat engedett a hajónak.

— **A régi-posta-utcai merénylet.** *Manswirth* Lipót fűszerkereskedő felesége, aki ellen két héttel ezelőtt *Wassics* Milán kereskedőség merényletet követett el, tegnap teljesen felgyógyulva elhagyta a Rókus-kórházat.

— **Egy orosz főmérnök visszaélése.** Az utóbbi időkben gyalogos dolgok tünnek ki az orosz hivatalnokok csunya visszaéléseiről. A panama, a telvajlás alapon befészkelte magát közjűk. A *Szamarband* című lap is leleplezett egy ilyen visszaélet, de ennek a vakmerőségnek az lett a következménye, hogy a lapot elkobozta a rendőrség. Az eset pedig a következő:

Május elején az oroszországi vasutakon új menetrend lépett életbe, amely szerint tekintettel a tömeges katonai szállításra a *Kuropatkin* generálisról elnevezett *Kuropatkin* állomáson egy időben négy vonatnak kellett megvárni egymást a pályaudvaron. Elkor kitűnt, hogy az állomáson nincs annyi sínpar, hogy egyszerre négy vonat megállhasson a pályaudvaron. Vizsgálatot indítottak a dologban s a vasutépítés hivatalos terveiből, valamint az anyagbeszerzés kimutatásából kitűnt, hogy a pályaudvaron az elfogadott tervek szerint mind a négy sínparnak meg kell lennie, mert ezekhez az anyagot szállították. A négy sínpar tehát megvolt a papíron, de hiányzott a valóságban. A vizsgálat kiderítette, hogy az egyik sínparból, amelyet nem építettek meg, 207 sín, a főszínparból 107 sín s egy mellékszínparból 33 sín teljesen hiányzik, pedig ezeket az anyagbeszerző-osztály kiutalta. A hiányzó sineket az építész vezető főmérnök eladta s az ezektől befolyt 35.640 rubelt egyszerűen szembrevágta. Miután a főmérnöknek hatalmas pártfogói voltak az udvarnál, a dolgot elismerték, de most, hogy a *Szamarband* a visszaélet leleplezte, a cúr parancsára a főmérnököt letartóztatták.

— **Nyári mulatás.** A *Budapesti Polgári Dalkör* augusztus 7-én nyári dalünnepet rendez a Nap-utca 13. szám alatt lévő Diana-kerében. Az ünnep kezdete délután öt órakor lesz.

— **A Dreyfus-ügy.** Párisból táviratozzák: A semmitözék bünyügi tanácsa egyelőre befejezte az elővizsgálatot a Dreyfus-ügyben, a tanuk kihallgatását beosztította és mivel valószínű, hogy a Dreyfus-pörrel összefüggésben újabb letartóztatott vezérkari tisztek afférje új ténykörülményeket fog felszínre vetni, tehát a semmitözék a törvényeségi színet utánra halasztotta a pör újrafelvételét és az ügy előadójának megválasztását.

— **A portóbélyegek.** A budapesti postaiszolgáltatóság a következő figyelmeztetést teszi közzé: A közönség köréből ismételve jutottak hozzánk panaszok, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy a portós levelek kézbesítésénél visszaélések kezdenek történni, különösen pedig hogy egyes vidéki hivatalok oly levelek után is szedik be a portót a közönségtől, amely levelekre portóbélyeg nincsen felragasztva. Az ilyen visszaélések ellen a védekezés könnyű. A posta 1903. novemberben részben azért hozta forgalomba az úgynevezett portóbélyegeket (valamennyi zöldszíni, a középen nagy fekete szám jelzi a fizetendő portót), hogy a közönséget minden visszaéléstől, illetéktelen díjak beszédésétől megóvja. Figyelmeztetjük tehát a közönséget, hogy portót egyáltalában ne fizessen oly levelek után, amelyekre megfelelő portóbélyeg felragasztva nincsen és a kézbesítő által követelt díj pl. csak szines irónal van a levélre feljegyezve. Többet se fizessen, mint amennyit a portóbélyeg összege mutat, és a kézbesítő minden más követelését a leghatározottabban utasítsa vissza.

— **Rendőri hírek.** Vasárnap a Vízafogónál egy fiatalember holttéstét fogták ki a Dunából. A holttéstben ma felismerték *Zelovics* Zoltán 19 éves tanárjelöltét, aki Tahitótfalu fürdő közben fulladt a Dunába. — Ma délelőtt tíz óra tájban az üllői-úti népligetben egy fiatalember a nadrágszíjára felakasztotta magát s meghalt. Kiderült, hogy az illető *Thurmühl* Gyula szobrász. — Tegnap a Lágymanóson egy férfi meztelen holttéstét fogták ki a Dunából. Az illető valószínűleg *Ioannis* Pista bolgár kertész, aki fürdő közben vesztett a Dunába. — *Horák* József pincért ma délelőtt a Baross-tér 11. számú ház előtt egy villamoskocsi elütötte. A Rókusban ápolják.

(*) **Könnyű kalapok.** A nagy hőségben elviselhetetlen és ártalmas a fejnek a nehéz kalap. Ilyen időben 25 grammos filz- vagy szalmakalapot ajánlatos viselni és ilyen kalapok 3—4—5 koronáért a *Kalap-Királynál* (Klotild-palota) kaphatók.

FŐVÁROS

(*) **Rendkívüli közgyűlés.** A fő- és székvaros törvényhatósága holnap délután négy órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek napirendjén a közúti vaspálya-társaság néhány sürűgés kérvénye szerepel.

SZÍNHÁZ, ZENE

Budai Nyári Színház. A budai Nyári Színházban holnap, csütörtökön *Jászay* Mari asszony utolsó vendégjátékául az *Essac* gróf című történelmi dráma kerül színpadra. Erzsébetet, *Jászay* Mari, a címszerepet *Kessler* Eda játssza. **Városiigéti Színház.** A szombat először színpadon *Bolondok háza* című mulatságos bohózat női főszerepét *Nébo* Lina, a Víg-színház kitűnő művésznője játssza. A férfi főszerepeket *Vendrey* Ferenc és *Feld* Mátyas adják.

Nyílttér.

Venus-FORRÁS határozó szer vesző, helyesbaj, nehézség, bukkorbutagság stb. ellen.

Főraktár: **ÉDESHEKUTY** K. BUDAPEST.
Forrástulajdonosok: **FRUCHA** KÁROLY és **TEA**.

Dadogást és minden beszédhibát kezeséggel mellett sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS**
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 20. SZ.
Felvételi naponta 12—1-gig. Ismertető bérmentesen és ingyen.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán.)

Fürdőhely: április 24-től október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egyszerűség felvétele, jutányos lakások, jó vendéglő. — *W. Williams* vasutai ószakképzés a fővárossal.

Szénsavban és egészséget helyreállító anyagokban leggazdagabb ásványvíz helyreállítóhatóság a

Rohitschi „Tempelquelle“.

Az e rovat alatt közöltöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ A magyarok rabszolgái. Moldován

Vazul Jenő román újságíró arról bereztes, hogy a volt nagyszebeni *Tribunát* tönkretette. Annyi lázító cikket írt ugyanis, hogy e miatt kiszabott pénzbüntetéseket levonták az újság politikai óvadékából s végre egy krojeár sem maradt belőle. Mikor a *Tribunának* szerkesztésén sikerült a kegyelmezdíft megadni, a nagyszebeni *Pols Populului nostra* c. hetilapban adta közre a magyarság ellen való gyűlölettel ízzó cikkeit. Az egyikben a következőket mondta:

Mikor a hunnok, a magyarok elöl bejöttek az országba, a román ég beborult. Leigázták a román népet, de kiderült e népre az ég. Az első szakra, mely a fölkelést lángra lobbantotta a Hérá-féle román forradalom volt. — Hora 1778-ban Bécsben járt s fölemelte szavát jog nélküli népe érdekében s kijelentette, hogy ha nem kap igazságot, kénytelen lesz a magyar nemességet kiirtani, mire a császár azt felelte:

— *Tedd, ahogy mondtad!*

Érre aztán kitört a forradalom, a nemességet kudra hányták s a császári sereg nem avatkozott a dologba. Csak amikor a magyarok ostromlása elhárította a császárral, hogy Hora a románok királyja akar lenni, küldtek hadsereget ellene, s a román szabadságharcosok a havasakra vonultak. Háromszáz aranyat tütek ki a vezérek fejére, s akadt a románok közt Judás, aki Horát, Klokát és Krizsánt elárulta. Horát és Klokát Gyulafehérvárott kerébe tűrték s felgúnyolták, kiömlött vérik azonban bosszúért kiállított az égbe. Az ország, mely kezdettől fogva római s a román mégis kutya benne, újra járomba került, de egy haszna a forradalomnak mégis volt, mert a nép eszméjére tört letargiájából s a császár könnyített a jobbágy-ság sorsán. A második szakra hetven év múlva hullott le az égből, 1848-ban a császár segítségére hívta hű románjait, a börtökben nem fért zsarnokok ellen s a románok Balázsfalván esküdtek örök hűséget a császárnak. Az uralkodó néhány dicső szóval köszönetet mondott ezért s német politikájára később újra a magyarok rabszolgájává tette a hű szövetségeseiket. Nemzetiségi törvényünk papírosan van, a magyarok rátették iskoláinkra kezüket. De út még a bosszu órája!

A kolozsvári ügyészeg ígatás miatt pörbe fogta Moldovánt, aki Romániába szökött, de amikor az idő sora számára jelentkezett, Tordán elfogták. A kolozsvári esküdtbírósg ígatás miatt négy hónapi államfogházra és ezer korona pénzbüntetésre ítélte a vádlottat, ki azzal védekezett, hogy csak a történeti adatok fölsorolására szorítkozott. A Kuria ma foglalkozott a benyújtott semmisségi panaszszal, melyet a koronáügyész indítványára visszautasított.

§§ A királysértés. *Sztankovics* József asztalosnak nem első ízben gyűlik meg a baja a bírósággal királysértés miatt. Már kétszer meg volt büntetve azért, mert a királyt szidalmazta, de, úgy látszik, ez nem használt az elmebeteg embernek, aki hosszabb időt töltött a lipótmoezi tébolyházban. Alighogy kikerült innen, egy pézei korcsmában erősen bepálinkázott s újból becsúszta a királyt, meg gróf *Tisza* István miniszterelnököt. A csendőrök bekísérték a szerencsétlen embert a község házára, hol folytatta a királysértést. A pestvidéki törvényszék *felmentette* a vádlottat, mert az orvosok idült alkoholistának mondták, aki kismennyiségű szesz elfogyasztása után már beszámíthatatlan állapotba jut. A királyi ítélőtábla hozzájárult ma a felmentés ítéletéhez. Érdekes, hogy a kassai törvényszék két nap előtt ugyancsak királysértés miatt ítélte el *Sztankovicsot*.

§§ A kereszt-utcai dráma. *Hilberth* Rezső nyugalmazott csendőrhadnagy bűnügyében a fegyverszakértők ma terjesztették be véleményüket dr. *Hajós* vizsgálóbíróhoz. A fegyverszakértők a megejtett helyszíni vizsgálat alapján konstatálták, hogy a két ellentétes lövés közül az egyik az ágyba furódott, amelyen *Hilberth* Rezső ült, míg a másik a zongorát érte, amely mellett *Hilberth* Gusztáv összeesett. A vád ezen utóbbi lövés irányából azt a következtetést vonta le, hogy *Hilberth* Rezső lött *Hilberth* Gusztávra, de nem találta s a golyó a zongorába furódott. A fegyverszakértők a helyszínen talált s bűnjelül lefoglalt revolverből próbálást tettek a zongorára. Ezen lövésből konstatálták, hogy pár lépésnyi távoból a golyó sokkal mélyebben furódik bele a zongora fájába, mint az eredeti lövés. Ebből azt következtették a szakértők, hogy a zongorán látható lövés nem a bűnjelül lefoglalt revolverből származik. A fegyverszakértők véleménye fölött holnap dönt a bíróság.

SPORT

• Nemzetközi atletikai viadal. A *Magyar Athletikai Club* október 16-án tartja meg ösei nemzetközi atletikai viadalát. Jutalomdíjjal a M. A. C. huszonegy éves jubileuma alkalmából előmozdított vándordíjakat tűzik ki. Rudugásra kiírják még a Budapest székesfőváros díját is.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Angol tiltakozás.

London, július 20.

A *Reuter*-ügynökségnek jelentik Pétervárról: Az angol kormány ma délután a nagykövét utján érélyes tiltakozó jegyzéket intézett az orosz kormányhoz a *Malacca* gözös elfoglalása ellen, amelyben a *hajó azonnali elbocsátását követeli*. A tiltakozás hangsúlyozza, hogy a *Malaccán* levő lösz az angoloké volt és a *Jádák* az angolok ismert jelével voltak ellátva. A jegyzék *figyelmezteti az orosz kormányt az eset súlyos következményeire*.

TÁVIRATOK

Kihallgatás a királynál.

Ischl, július 20. Ó felsége ma kihallgatáson fogadta *József Ágost* főherceget és báró *Burián* közös pénzügyminisztert, kik délután résztvettek a családi ebéden.

A macedóniai reform.

Konstantinápoly, július 20. Az útszűkület vilajetbeli redifek elbocsátására ugyszóván befejezést nyert és nemokára a többi vilajetben is vége lesz. Hír szerint a 16. behívott másodosztályú redifszázalój az eddigi fehér egyenruha helyett zuáv-egyenruhát, az elsőosztályú redifek pedig a Martini-fegyver helyett Mauzer fegyvert kapnak.

Malária.

Ragusa, július 20. Szemben ama hírekkel, hogy malária tört ki *Ragusában* hivatalosan megállapítják, hogy itt a közegészségügyi állapot kitűnő és eddig egyetlen malária-vagy lázeset nem fordult elő. Bár fordultak elő itt-ott esetek *Kupariban* *Brenónán*, de ez a hely innen 14 kilométernyire van.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 20. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott *búza* tiszavidéki 9.90—10.40 K.; új 10.10—10.45 K.; bánsági 9.60—9.95 K. *Ross*: tót felvidéki 7.25—7.45 K., pestmegyei 7.25—7.50 K. Külföldi magyar 6.80—7.—. K. *Zab* 6.70—7.25 K. *Liszt* 20 fillérel javult. *Korpa* szállár.

Bécs, július 20. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: *Osztárk hitelrészvény* 636.50. *Magyar hitelrészvény* 748.50. *Bécsi bankgyestílet* 279.—. *Union-bank* 517.—. *Länderbank* 517.—. *Osztárk-magyar államvasut részvény* 425.—. *Déli vasut* 81.—. *Elbavölgyi vasut* 422.—. *Északnyugati vasut-részvény* —. *Dohányrészvény* 340.50. *Rimamurányi vasut* 491.50. *Alposi bányászvény* 423.—. *Májusi járadék* —. Magyar koronajáradék 99.30. *Osztárk koronajáradék* 97.15. *Lombard* —. *Török sorsjegyek* 127.25. *Német birodalmi márka* 117.35. *Napoleon d'or* 19.02.

Berlin, július 20. (*Gabonatözsde*.) *Búza* júliusra —. —. márka (— korona), szeptemberre 171.25 márka (10.05 korona). — *Ross* júliusra —. —. márka (— korona), szeptemberre 133.75 márka (8.14 korona). — *Zab* júliusra 140.25 márka (8.23 korona), szeptemberre 133.50 márka (8.13 korona). — *Tengeri amerikai mixed* júliusra 114.50 márka (6.72 korona), szeptemberre 112.—. márka (6.53 korona). — *Olaj* októberre —. —. márka (— korona), májusra —. —. márka (— korona). — *Spiritusz* 70 márka (árfolyam 117.36 korona per 100 márka.) Irányzat: Minden renyhe. Idő szép.

Berlin, július 20. (*Tőzsdejelentés*.) A szárazföldi tőzsdék tegnapi politikai lehangoztsága és London kedveltsége a vöröstengeri események miatt olyan volt a látzat, mintha a helyi tőzsde gyenge magatartással nyílt volna meg. De ez a feltételezés teljesen be nem vált, mert New-York szállársága kellő ellensúlyt adott. Ehhez még hozzájárult az a felfogás, hogy nem keletkezik bonyodalom Anglia és Oroszország közt és ez a nézet azt eredményezte, hogy az árfolyamok a legtöbb piacon lényegtelenül változtak. Az üzlet általában igen csendes volt. Járadékok közül oroszok gyengébbek, egyebek keveset változtak. Később helyi értékek egy árnyalattal gyengébbek. A tőzsedélő második fele elején az árfolyamok, rendkívül szűk mederbe terelődött forgalom mellett, túlyomáig megrekedtek. Jelentésküldéskor járadékok állandóak, helyiértékek nagyon esendek, árfolyamtorlások nélkül. Magánleszámitolási kamatláb 2 1/2%.

Berlin, július 20. (*Bécsi forgalom*.) 4%-os magyar aranyjáradék —. Magyar koronajáradék 97.46. *Osztárk hitelrészvény* 200.10. *Osztárk-magyar államvasut* 135.60. *Déli vasut* 17.30. *Északnyugati vasut* —. *Elbavölgyi vasut* —. *Osztárk bankjegy készpénz* —. *Buhstiehradl* —. *Orosz bankjegy* 216.05. *Ultimo* Lombard —.

Frankfurt, július 20. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Árfolyamok* májusra. *Bécsi forgalom*. *Osztárk hitelrészvény* 200.20. *Osztárk-magyar államvasut* —. *Déli vasut* —. *Német bank* —. *Disconto* 188.70. *Brezsai bank* 148.20. *Berlini kereskedelmi bank* —. *Gelsenkircheni* 217.30. *Harpenni* 190.30. *Laura-kohó* —. *Olasz járadék* —. *Hibernia* 216.50. *Az irányzat* szállárabb.

New-York, július 20. (*Terménytözsde*.) (*Zárlat*.) *Gyepel*: New-Yorkban helyben — (10.95). *Júliusra* — (10.63). *Okto-re* — (10.61). *New-Orleansban helyben* — (12.—). — *Petsórium*: *Stand white* New-Yorkban — (7.70). *Stand white* *Phildelphiában* — (7.65). *Raffined in Cases* — (10.40). *Credit Balances at Oil City* — (1.50). — *Zeir*: *Western steam* — (7.20). *Rohe és Brothers* — (7.15). *Tengeri irányzata* állandó. — *Júliusra* 54.— (54 1/2). — *Szept-re* 54.— (54 1/2). — *Dec-re* — (—). — *Euzs* irányzata engedő. — *Piros őszli helyben* — (108 1/2). — *Júliusra* 101 1/2 (102 5/8). *Szeptemberre* 91 1/4 (91 7/8). — *Dec-re* 90 1/4 (90 3/4). — *Májusra* — (—). — *Gabona* szállítási díja *Liverpoolba* — (1.—). — *Kapé*: *fair Rio* 7. sz — (7 1/4). *Júliusra* — (5.85). *Okto-re* — (6.10). *Liszt*: *Spring Wheat* *clears* — (3.90). — *Cukor*: — (—). — (—). — *Őn*: — (—). — (26.15—26.27). — *Rés*: — (12.75—13.—). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicogo, július 20. (*Terménytözsde*.) (*Zárlat*.) *Búza* irányzata engedő. *Júl-ra* 93 1/2 (93 1/2). *Szept.* 87.— (87 3/8). — *Tengeri irányzata* állandó. — *Júliusra* 49 1/2 (49 1/2). — *Zeir*: *Júliusra* 6.75 (6.82). *Szept-re* 6.55 (6.82). — *Szalonna* *short clear* 7.37 (7.37). — *Serfészus*: *Júliusra* 11.65 (11.82). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

REGÉNY

ASSZONYOK HATALMA

Írta: GUSTAF AF GEHERSTAM

(14)

Igy álmódzott és álma a legnagyobb szeretetből volt szöve, amelyen csak egyáltalában lehetséges. Tudniillik egy gyermeknek a szeretetéből, amely olyan fájdalom iránt való részvétellel párosult, amelyet a gyermek csak sejt, anélkül, hogy teljesen meg tudná érteni. Ez az álom leggyöngédebb és legjobb része volt lényének. És az, aki ezt az álmot megcsinálította, megölte a leggyöngédebbet és legjobbat benne is.

Ilyen volt ő. A félelem és a boldogság ellenkező érzelmeivel oly jól megértettem most gyermekemet, mint még sohasem.

És a következő napokban még megerősödött bennem az a bizonyosság, hogy egészen jól megértettem.

Nem nézhettem rám anélkül, hogy valami rájövés föl ne csillant volna a szemében. Nem közelkedhettem hozzám anélkül, hogy egész alakján valami lágság és szelidség el ne ömlött volna. Valami tartózkodó gyöngédség és gyalság, amikor mellettem állott, lehajolt hozzám és megcsókolta a kezemet.

Tele volt hűvel, mert megengedtem neki, hogy értem eljen.

Az alatt, míg mindez történt Signe Amerikába utazott; különböző okokból nem volt nehéz a válást elérnem. Ugy látszik rajtam kívül mindenki ismert.

Később sohasem hallottam róla semmit. És még a leányommal kapcsolatosan sem éreztem később semmit sem az én megavart házasságomból. Ez egy lezárt korszak volt. Én pedig úgy éreztem magamat, mint az olyan ember, aki sokáig szenvedett vadág betegségben és akit az orvos végre gyógyultnak jelentett ki.

XV.

Igy hát beköltöztem végül Margittal új lakásunkba. Ugyanaz, amelyet most itt láthatok. Nem áll ugyanis két szobából, ámár egy fest. Bezz a hálószobámba függöny lóg, amely kis ajtót takar el. Ez az ajtó csinos és világos szobába vezet, ahol a függönyök most le vannak bontva. Ott van az ő leányzója, még egészen érintetlenül, úgy, amint kiköltözött belőle. Sohasem tudtam részlenni magamat arra, hogy innen elköltöztem, mert semmi sem volt itt, amit valaha el tudtam volna felejtetni.

Soha apa és leánya olyan szűfséges életet nem folytatott együtt, mint mi ketten. Az olyan apa, aki magára marad a leányával, az írta való viselkedésében könnyen keveredik olyasvalami, ami azt mutatja, mennyire nem tudja elfelejtetni a nem különbséget maguk között.

Amennyire csak vissza tudok emlékezni, Margit rám nézve mindig csak egy kis női teremtség volt, az volt az első naptól kezdve, amikor a kálphajító félelemében elmosáza tükörbe magát, vagy arra kért, hogy jászam vele, hogy én az ő kis gyermeke vagyok és így tovább, egész addig, amikor elhatározta magát, hogy egyedül él mellettem, mert mindenek fölött szeretett.

Itt, éppen itt állott minden dőben, mikor hazajöttem, itt állt nyugodtan és megvárta, amíg levelettem a felhőtmet, hogy aztán a karjaimba vesse magát, inkább mint valami szerető asszony, semmint gyermek. Itt állt, némán, hosszú dőlőnokon játékaival vagy könyvével és nézte, hogyan dolgozom; sohasem zavart, hanem meg volt elégedve, ha csak a közelében voltam is. Hogyan tudott élni ott és nézni engem, amikor azt hitte, hogy nem figyelik!

Ezt olyan csudálatosan látom most, amikor minden másképp lett már.

Volt egy öreg leányasszonyunk, aki a háztartásunkat vezette. Egyébként még most is nálunk van. Ha nem Margit gondoskodott arról, hogy virág legyen mindig a szobánkban, ő volt az is, aki kedvence ételimeket kitalálta és mindent úgy intézett, hogy az életem könnyű és deris

volt. Mint tizenkét éves gyermek egész kis nő volt. S ha a szerelem megközelítette volna, azt hiszem, külte volna magából. Azért hiszem ezt, mert sohasem láttam, hogy valami gyermeket, bármily kicsiny gyermeket is becsózt volna. Még a legerősebb asszonylelkületek is, azt hiszem övéik számára tartják fenn gyöngédségük kínzest.

És a kis nő a végtelenség érzékeny volt mindazzal szemben, amit az életben durvesógnak neveznek. Jól emlékszem régebb időkből arcoskájára, ha anyja valami pongyolább szót mondott, vagy az ő műveletlen módján felkacagott, ami sértette a gyermek fülét.

Hogyan nézett rám akkor valami heves, komor pillantással, mintha tudni akarta volna, nem úgy gondolkozom-e éppen én is. És ha olyankor megismogattam a haját, anélkül, hogy megérttem volna, akkor szinte belepirult a hálódátosságba, amiért miat felüttel bántars vele a nem miat gyermekekkel. És azt a követelést, hogy minden tökéletes legyen, hogy mindazon, ami neki kedves volt, vagy neki örömet okozott, a legesélyesebb fölkészés sem legyen, mindig és mindenütt megtartotta, sőt évek múltán még erősebb lett, mintha az élet, ahelyett, hogy megengedte volna, éppen ellenkezőleg egyre érzékenyebb tette volna.

Egyetlen megfontoltan szót, amelyet úgy mondtattak ki, hogy kőbűbösséget, vagy ingerlékenységet sejtett meg mögötta, elég volt ahhoz, hogy elnémitse. Akkor, mintha egész lényem megmerevedett volna, mintha a legesélyesebb durva érintésre néma megközelíthatatlanságra készült volna vissza. Mindez azonban azzal volt kapcsolatos, hogy végtelenséggel szeretett engem.

Nem volt kellemesebb pillanatomban annál, mint amikor örömet okozhattam neki. Ha valami ajándékot vettem neki, vagy akár csak valami ruhánéműt, ha azzal lepletem meg, hogy kiköszlünk, vagy, amikor idősebb lett, elvittem magammal a színházba, akkor nemesek az ajándék, vagy az élvezet volt az, amit a valóságos tudorod boldogságot keletette, amelyvel hálódott. Talán éppen annyira, vagy talán még nagyobb mértékben maga az a boldogság volt az, hogy gondoltam rá. És ha boldognak látott, amiért ő is az volt, akkor az ő néma öröme valóságos ünneppiesen hatott rám.

Mind a mellett nem volt öröm, amelyről le nem mondtott volna, ha csak a legesélyesebb sejtelmé volt is arról, hogy valami módon ellenemze van.

Tulajdonképpen azt hiszem, hogy seaki sem nézte őt ugyanazzal a szemmel, mint én, már csak abból az egyszerű okból sem, mert másoknál szemben sohasem mutatkozott olyannak, mint előttem. Csak Eliz látta olyannak, amilyen igazában volt és ő is csak ritkán és rövid időre.

Mert bármennyire kicsiny volt is, hallgatni úgy tudott, mint kevés felnőt asszony. És ha valami félreértés vagy ellenszenv fordította el valakitől mélyesen, akkor ezt olyan aggódalmas féltékenységgel tudta elrejtetni, amely a gyűlölet erejét leplezte.

Igy az anyját is gyűlölte, azt hiszem és pedig nem maga miatt, hanem én miattam. Az a rossz, amit ketten együtt átéltünk, fejlesztette ki benne ezt az odaadó, zárkózott, önmagát emésztő természetet. Ezt tette velem szemben olyan érzékenységre és másokkal szemben olyan érzéketlenségre. Egyszer lénybe az a fanatikus érzés edződött bele, hogy azért született, hogy pótolja nekem mindazt, amit az élet megtagadott tőlem.

Az a világzatlan múlt, amelyről ritkán beszélünk, olyan nyomorúság, olyan leverő volt és olyan, hogy lehetetlen volt szabadulni tőle. De hát mind a ketten össze voltunk vele növe, mind a ketten mint hajótörtek menekültünk a süllyedő hajóról és új és váratlan boldogságunk közepette ezek a sötét visszemlékezők abból az elmúlt, keserves időből azt az alapot alkották, amelyen egész életünk nyugodott; mindenki más elfelejtkezhetett róla előbb-utóbb, csak mi ketten nem.

Igy szövődött ezer láthatatlan fonálból a háló e fiatal nő lélek és az én lelke között és az élet olyan különösen bánt velünk, hogy gyakran csudálkoztam azon, mennyire kevésbé éreztem magamat az apjának. És lassanként az az érzés lett

urrá rajtam, hogy ő valami jó, fehér lény, aki magában hordja az én boldogságomat, mint ahogy én az övét, aki csaknem fömszerűen hirtelen fiatal nővé fejlődött ki mellettem, aki bájos ifjúságának egész tavaszát nekem adta.

A multól Margit csak nagyon ritkán beszélt és ha ez mégis megtörtént, akkor valami különös hangulatsággal mondtotta ki ezt a szót: „ezelött”. Mintha attól tartott volna, hogy megzavarja nyugalmamat a multa való visszaemlékezésével.

De sokat gondolt rá, azt tudom most, sokkal inkább, semmint akkor sejtettem. S egyszer, amikor gondolataiba mélyedve találtam, bevalotta, hogy anyjának a sorsáról töprengett. Habozva vallotta meg a dolgot az a pirosság öntötte el az arcát, mintha valami csunya dolgot mondtott volna.

— Kérdezzenem kell tőled valamit, — mondotta — resz volt a mamam?

Tudtam, hogy nem használ, ha füllentek valamit. Megismogattam tehát a haját, hogy szavam hatását enyhítem és ezt feleltem:

— Az volt, gyermekem. De azért ne itéld el.

— Olyan volt-e, mint azok, akik az utcán járnak és csunya szavakat kiáltoznak utánam, ha este elmegyek mellettek?

— Megtörtént ez?

— Igen, egyszer. Léna azt mondta, hogy őrizkedni kell tőük. Olyan volt?

Mellője ültem és megnyugtató próbáltam. Nagyon kínos volt ez rám nézve. Amit azonban nem mertem elárulni.

— Miért kérdezted ezt? — mondtam.

— Mondd meg, — felelte a gyermek — tudnom kell, olyan volt?

— Azt magam sem tudom biztosan, gyermekem, — feleltem — de tartok tőle.

— Hogyan vehetted el feleségül? — fakadt ki hevesen.

És most megtörténtem, hogy mindvégig erre volt kíváncsi. Magam sem értettem, hogy tudtam ilyen nyugodtan beszélni. Felültem a térdemre és nevettem, hogy rémületet elozlassam.

— Ezt nem mondhatom meg — feleltem — sem most, sem máskor. Nem tehettem másképp, vagyis inkább ez volt a sorsom. De azt is tudd meg, hogy szerettem anyádat, amikor feleségül vettem. És akkor nem is volt olyan, mint amilyen később lett.

Igy magyaráztam neki a dolgot és beszéltem hozzá. És minálit beszéltem, éreztem, hogy teste, amely a lelki feszültségtől mintegy megmerevedt, lassankint engedett a merevségből, mihelyt megnyugodott.

— Hát sokat töprengél ezen, gyermekem! — mondtam végül.

— Igen, sokat — felelte.

És szemében ott láttam újra az előbbi rémületet.

Aztán megcsókolt és arca csaknem vidám lett.

— Olyan jó, ha az ember valamit biztosan tud — mondta — és te olyan kedves vagy hozzám. Te nem ámitasz engem, mint más apák az ő gyermekeiket.

Aztán megtörtülgette szemeit kis gyermekszekendélvel. Olyan volt megint, mintha semmi sem történt volna.

Tizenhárom éves volt akkor.

XVI.

Tulajdonképpen mondhatom, hogy ez idő alatt két különböző életet éltem. Mert azonkívül, hogy ezt a sajtóságot életet folytattam leányommal, minden örömszemét és bánatomat Elizzel és férjével is megosztottam. Azaz mindenekelőtt Elizzel. És nagyban élveztem azt az új helyzetet, hogy velem egyformán lelkielőti emberekre találtam, akiknek örömszemét és fájdalomában részt vehettem. Ennek az új boldogságának minden tartózkodás és aggodalom nélkül engedtem át magamat. És álmomban sem jutott az eszembe, hogy más vagy több vagyok az olyan emberrel, akik a sors félretelt, aki a maga részéről nem kívánt egyebet, mint azt, amit az emberek a fölöslegükből könnyen adhattak.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Az orosz-német kereskedelmi szerződés.
 Berlinből jelentik: A *Berliner Tageblatt* közli, hogy *Witte* és *Bülow* tárgyalásai eredményre vezettek, még pedig oly értelemben, hogy az orosz kormány elfogadja a minimális gabona-vámtételeket, német részről pedig megfelelő előnyöket biztosítanak az orosz állatforgalomnak. Ez az állategészségügyi kedvezmény előnyös befolyással lesz az Ausztria-Magyarországgal megindított kereskedelmi szerződéses tárgyalásokra is s így nagy tévedés azt mondani, hogy ez a megállapodás Oroszországnak meg fogja nehezíteni az Ausztria-Magyarországgal kötendő szerződés létrejövését.

A keleti expressz éjjeli forgalma. Az éjjeli forgalomnak a keleti vasutak *Üszküib-szaloni* vonalon való megszüntetéséről a magyar királyi államvasutak igazgatósága ezt közli:

A keleti vasutak fűszök-szaloni vonalán az éjjeli forgalom további intézkedésig megszüntetett. Ennek folytán a Budapest keleti pályaudvarról délután 2 óra 40 perckor induló gyorsvonathoz csatlakozó Belgrádon és Nisén át délután 1 óra 51 perckor Üszküibre érkező vonat csak addig fog közlekedni, illetve onnan utját Szaloniki felé másnap reggel 6 órakor fogja folytatni.

Vásárcsarnok. (Vámos és Bruszt jelentése.) A mai nap forgalma változatlanul kicsi hozatalok mellett csendes volt. Részleteiben a következőképpen alakult az üzlet: *Husfélék:* vidéki marhahus eleje 86—96, hátúja 95—110 korona 100 kilónként. Lezuhott sertésbőr 110—125, sertések szalonnájával 110—116 fillér kilónként. — *Vadfélék:* Óz 160—180, szarvas 80—84, vaddisznó 70—90 fillér kilónként. — *Tejásban kielégítő* a hozatalok, jól lámpázott friss teit árú keresett. Mai ára I. rendű friss teit áruért 57—58, gyengébb minőségű 54.—55.— koronát jegyzett eredeti ladanakint. — *Tejtermékekben* ma nagyobb volt a fogyasztás a holnapi izraelita ünnep következtében. Ma I. rendű szövetkezeti tea-vaj 1.70—2.— korona, jó friss főzõ-vaj 1.40—1.50 fillér, friss tehénúró 20—28 fillér kilónként. — *Élõ baromfi:* Rántani való csirke 1.20—1.50, sütni való 1.50—2.20, tyúk 2.—2.60, kacska 1.80—3.40, lud 3.40—5.— korona paronként minőség szerint. — *Gyümölcsfélék:* Kajsziabarackban, valamint ószibarackban élénk az üzlet, habár az árak nem is igen emelkedtek. Ma kajsziabarack 14—20, ószibarack 24—50 fillér jegyzett minőség szerint. Nyári édes alma 6—14, rétesbe való alma 12—20, körte 20—30, ringló 12—20 fillér kilónként minőség szerint.

Szosztület. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A jövő évről bizonytalan termelési kilátásai mindeztől lehetetlenek tették az új szesznek még csak megközelíthető árnegállapítását. Az exkontingens szeszre nézve leginkább a lanyaha osztrák és német szeszjegyzések voltak irányadók, míg kontingens szesz iránt általában kedvezők voltak a vélemények. Mult hét óta már belföldi tényezők irányítják a szeszárak alakulását. Immár tény, hogy burgonyában, tengerben alig féltermésre számíthatunk, tehát a szeszfőzéshez szükséges nyersanyag drága lesz. Ha pedig az anyag drága, maga a termék nem lehet olcsó. A megváltozott helyzet már a mult héten az exkontingens szeszárak lényeges emelkedésben talált kifejezést. *Ma 32 koronán alul exkontingens nem lehet kapni;* megfelelően emelkedett a denaturált szesz is. A kontingens szesz ára nem változott; jegyzése jelenleg olyan magas, hogy további emelkedése alig várható, de nem is volna indokolható. Mai árak: nyersszeszért finomított részére: 46.50—47.50, finomított szeszért adózva nagyban: 150.50—151.—, kicsiben: 151.50—152.—, denaturált szeszért nagyban: 38.——39.—, kicsiben: 40.——41.— korona hordó nélkül, Budapesten.

Széná, szalma, takarmány. (Fuchs József jelentése.) A hétvásáron szénában és szalmában csekély behozatal és jó kereslet volt. Eladott: Középmínőségű, jobb és elsőrendű széná 2.60—3.20, muhar 3.60, alomszalma 1.40, zsup-szalma 1.60, szecska 2.— per 50 kiló fuvaronként, házhoz szállítva. Préselt széná 2.60—3.—, préselt szalma 1.20—1.40 50 kiló, a jószefvárosi pályaudvaron. Gabonaműek: zab 6.30—6.31, tengeri 5.80, rozs 6.50, árpa 6.— korona.

Sertés-konzumvásárl jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közvagóhid intézősége.) Július 20-án. Fölhajtás összege 481 drb sertés, 12 darab süldő. Előző napi eladatlan

maradvány 354 darab sertés, 12 darab süldő, összesen 842 darab sertés, 12 darab süldő. Eladott 594 darab sertés, 12 darab süldő. Eladatlan maradvány 248 darab sertés, 12 darab süldő. A vásár irányzata lanya. Az árak változatlanok. — *Következő árak* jegyzettettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül —86 K.-ig, II. rendű 280—350 kilogrammig —86 fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanió — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 90—94 fillérig, fiatal középmínőségű 84—92 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 76—86 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig, Husstetés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogrammig — fillérig, süldő — fillérig, 40 kilogrammig — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, életsúlyban értendők.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, július 20.

Élénk vételkedv mellett 63.000 méter-mázsa buza került a forgalomba tartott árakon. Régi rozs szilárd, új rozs néhány fillérrel emelkedett.

Tengeri jegyzése 10 fillérrel magasabb. Zabban szilárd volt az irányzat. Felmondott 2000 métermázsa tengeri július 25-én leendő átvételre.

Eladott:
Buza. Tiszavideki: 4000 mm. 79.5 k. 9 K. 80 f. (augusztus 31-én átveendő), 130 mm. 80 k. 9 K. 75 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 75 f., 250 mm. 80 k. 9 K. 75 f., 100 mm. 79.5 k. és 50 mm. 80 k. 9 K. 70 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 55 f., 550 mm. 78 k. 9 K. 52 1/2 f., 150 mm. 76.5 k. 9 K. 25 f.

Makói: 970 mm. 80 k. 9 K. 85 f.
Hódmezővásárhelyi: 7020 mm. 79 k. 9 K. 80 f., 1600 mm. 79 k. 9 K. 75 f., 3000 mm. 79 k. 9 K. 80 f.

Fehérmegyei: 1000 mm. 76 k. 9 K. 40 f., 2600 mm. 75.5 k. 9 K. 40 f.

Pestmegyei: 200 mm. 81 k. 9 K. 70 f., 1200 mm. 79 k. 9 K. 62 1/2 f., 630 mm. 77.5 k. 9 K. 60 f.

Dunai: 440 mm. 75 k. 9 K. 10 f.
Szev: 2300 mm. 75.7 k. 8 K. 75 f., 2000 mm. 75.5 k. 8 K. 75 f., 4000 mm. 76.5 k. 8 K. 60 f., 5000 mm. 76 k. 8 K. 55 f., 2000 mm. 75 k. 8 K. 70 f., 1000 mm. 75 k. 8 K. 70 f.

Raktárúru: 1000 mm. 76.8 k. 9 K. 22 1/2 f., 1950 mm. 76.6 k. 9 K. 30 f.

Új buza. Tiszavideki: 2200 mm. 81.5 k. és 2200 mm. 81 k. 9 K. 90 f., malomba szállítva, 1000 mm. 81 k. 9 K. 85 f., 400 mm. 81 k. 9 K. 80 f., 100 mm. 81 k. 9 K. 80 f., 400 mm. 81 k. 9 K. 82 1/2 f., 100 mm. 81 k. 9 K. 80 f., 1000 mm. 81 k. és 200 mm. 80.5 k. 9 K. 85 f., 100 mm. 81 k. és 50 mm. 81 k. 9 K. 70 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 72 1/2 f., 100 mm. 79.5 k., 150 mm. 80 k. és 50 mm. 80 k. 9 K. 70 f.

Makói: 3000 mm. 81 k. 9 K. 80 f.
Pestmegyei: 200 mm. 81 k. 9 K. 70 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 65 f., 200 mm. 79.5 k. 9 K. 65 f., 800 mm. 79 k. 9 K. 85 f.

Újvideki: 2000 mm. 78 k. 9 K. 50 f.

Mind három hónapra.

Ross. Ó áru: 550 mm. 6 K. 65 f., paritásra.

Új áru: 600 mm. 6 K. 90 f.

Árpa: 500 mm. 6 K. 85 f.

Zab: 800 mm. 6 K. 60 f., 100 mm. 6 K. 60 fillér.

Tengeri: 650 mm. 6 K. — f., 100 mm. 6 K. — f., 1200 mm. 5 K. 97 1/2 f., 100 mm. 5 K. 97 1/2 f., paritásra, wagonba rakva.

Káposzta-repce: 200 mm. 9 K. 90 f., paritásra.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

B u z a	Mérés	50 kilogramm ára		Mérés	50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavideki	78	9.15	9.85	79	9.25	9.40
"	77	9.25	9.45	80	9.50	9.65
"	78	9.30	9.50	81	9.55	9.70
Fehérmegyei	78	9.05	9.25	79	9.30	9.45
"	77	9.15	9.35	80	9.40	9.60
"	78	9.20	9.40	81	—	—
Pestvidéki	78	9.05	9.30	79	9.20	9.35
"	77	9.30	9.40	80	9.35	9.45
"	78	9.25	9.60	81	9.40	9.55
Bánási	78	9.—	9.10	79	9.05	9.25
"	77	9.10	9.20	80	9.15	9.30
"	78	9.20	9.35	81	—	—
Békési	78	9.15	9.35	79	—	—
"	77	9.25	9.45	80	—	—
"	78	9.30	9.55	81	—	—
Szev	78	—	—	81	—	—

Egyéb gabonaműek	50 kilogramm ára		
	K.-tól	K.-ig	
Ross	uj elsőrendű	6.75	6.85
"	középmínőségű	6.65	6.75
Árpa	takarmányárú, I. f.	6.25	6.30
"	másodrendű	6.—	6.25
Köles	elsőrendű	6.60	6.70
"	középmínőségű	6.55	6.65
Zab	elsőrendű	6.60	6.70
"	középmínőségű	6.55	6.65
Tengeri	elsőrendű	5.80	5.90
"	elsőrendű	5.80	5.90
"	uj román vagy belgár	—	—
"	cinquantin	—	—
Repce	káposzta	10.—	10.50

A határidőüzlet folyamán a következő

kötések történetek:

Októberi buza	9.27—9.31—9.26—9.34
Áprilisi buza (1905)	9.70
Októberi rozs	7.11—7.21—7.15—7.20
Áprilisi rozs (1905)	7.52—7.53
Augusztusi tengeri	5.91—5.95
Szeptemberi tengeri	6.02—6.05—6.01
Májusi tengeri (1905)	6.25—6.30—6.23—6.27
Októberi zab	6.73—6.67—6.68
Áprilisi zab (1905)	—

Déli egy óraker a következő záróárakat

állapították meg hivatalosan a tözsdén:

Októberi buza	9.32—9.33
Buza áprilisi (1905)	9.70—9.71
Októberi rozs	7.20—7.21
Augusztusi tengeri	5.93—5.94
Szeptemberi tengeri	6.02—6.03
Májusi tengeri (1905)	6.26—6.27
Októberi zab	6.67—6.68
Káposztarepce aug.-ra	10.45—10.55

Délután fél 5 óraker zárul:

Októberi buza	9.39—9.40
Áprilisi buza (1905)	9.74—9.75
Októberi rozs	7.33—7.34
Októberi zab	6.74—6.75
Augusztusi tengeri	5.98—5.99
Májusi tengeri (1905)	6.30—6.31

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsdén kedvezőlen termési hírekre, valamint a londoni konzulárfolyamcsökkenésekre és külföldi eladásokra bágyadt lett az irányzat és a forgalomba került értékek igen csekély üzlet mellett alacsonyabban zárltak. Délben olcsóbb berlini jegyzésekre az irányzat gyenge maradt. A nemzetközi értékek a tegnapihoz 3 koronával olcsóbban zárltak. Valuta és ércáru változatlan.

A helyi értékek piacán Rimamurányi vasmű, és Magyar Jelzőlőghitbank részvények alacsonyabban zárltak.

Előtözsde. Gyenge. Osztrák hitelrészvény 638.50—637.80. Magyar hitelrészvény 749.25—749.—. Osztrák-Magyar államvasút 634.75—633.50 korona.

Déli tözsde. Kedvtelen. Osztrák Hitelrészvény 637.50—636.90.—. Osztrák-magyar államvasút 633.75. Rimamurányi vasmű részvény 493.——492.50. Jelzőlőbank 506.50 korona.

A helyi értékek piacán kötés nem volt.

A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— korona, 8 napra 10—12 korona, 1904. június hó végére 20—22 korona.

Utótözsde. A 4 órai zárlatok maradtak: Osztrák hitelrészvény 637.—. Magyar hitelrészvény 748.50. Leszámítolbank 450.—. Rimamurányi vasmű 492.50. Osztrák-magyar államvasút 633.50. Közúti vaspálya 570.50. Városi villamosvasút 330.— korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.			
a) Magyar Államadósság.			
Pénz	Áru	Pénz	ru
Aranyj. med.	118.75	118.25	206.— 209.—
Jul.-ra	97.15	97.55	—
Koronaj. utim.	—	—	98.50 98.50
Jul.-ra	97.10	97.30	—
Koronaj. 3/4%	89.—	89.50	98.— 99.—
Vaskapu-köl.	82.—	83.—	102.— 105.—
b) Osztrák Államadósság.			
Koronaj. máj.	99.—	99.50	99.75 100.25
—nov.	—	—	99.— 99.50
c) Egyéb nyilvános kölcsönök.			
Budapest fõv.	98.—	96.75	98.— 99.—
1897. 4% köli.	—	—	—
Takarékpénztárak.			
Bélváros	323.—	324.—	365.— 375.—
Bpesti III. ker.	200.—	220.—	1010.— 1020.—
Bpest-Érzsébet	212.—	220.—	21400.— 21500.—
Bpesti tãp. és	—	—	—
örz. szõg.	419.—	425.—	15475.— 15500.—
Egyes. bpesti	3823.—	3845.—	7735.— 7770.—

Bankek.

Table listing bank exchange rates for various banks like Angol-osztrák bank, Első magyar iparbank, etc.

Értéktőzsdés-társaságok.

Table listing exchange rates for various companies like Nécsi Hírtisztító, Bécsi élel- és árukereskedelmi társaság, etc.

Malmok.

Table listing exchange rates for flour mills like Concordia, Felsőbudapesti, etc.

Bányák és teleglányok.

Table listing exchange rates for mines and telegraph companies like Észak-magyarországi, etc.

Vasmű- és gépgyár-részvények.

Table listing exchange rates for iron works and machine factories like Első m. vas- és gépgyár, etc.

Közlönyös vállalatok részvényei.

Table listing exchange rates for public utility companies like Ált. vasg. kősz., Bpesti vill. vill., etc.

Értéktőzsdés vállalatok részvényei.

Table listing exchange rates for stock exchange companies like Adria, Bpesti Kőműv., etc.

Sorsjegyek.

Table listing exchange rates for various lottery tickets like Hadikó, Úgy. o. felhív., etc.

Pénznemek.

Table listing exchange rates for various currencies like M. vagy osztr. arany vert, etc.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 45.—52.— korona, vörös aprószemű 40.—43.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bányási — korona, középszemű 44.—46.— korona, nagyszemű 48.—52.— korona. Disznószir: budapesti 60.—60.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 50.—50.50 korona, 3 darabos 54.—54.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlavóniai 12.50—13.— korona, szerbiai 10.50—11.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az Anglia és Oroszország közt fennfogló konfliktus, amely az angol konzolok erős hanyatlását okozta tegnap Londonban, kedvezőtlenül hatott az értéktőzsde irányzatára, annál is inkább, mert a magyar és osztrák terméskéntések a várható termés határozott silányságáról számolnak be. A helyi spekuláció mindazonáltal csak Alpesi részvényekben realizált. A legtöbb értékben azonban nyugodt volt az üzlet. A sorompóban egy-egy kötés jött létre Fegyvergyári részvényekben. Az üzletcsend zárlatig tartott. Török sorsjegyek párisi alacsony jegyzése következtében estek. Rentékben nem volt forgalom. A déli tőzsdén a fontosabb kulisszaértékek újra estek. Az általános irányzat párisi lanyha

jegyzésekre bányadt maradt. Prágai vasmű 2235, Csehobánya 1250, Brüxi kőszén 608, Gőzhajózási 840.

Zárlat nyugodt. Prágai vasmű 2235, Gőzhajózási 840. A magánkamatláb 3%.

Bécs, július 20. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 118.60. Magyar koronajárdék 97.15. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 182.—. 4% magyar földterhermentesítői kötvény 97.60. Magyar hitelbank részvény 748.—. Magyar nyeregyem-kölcsön-sorsjegy 206.—. Magyar létszámító és pénzügyi vállalat részvény —. Kassa-óderbergi vasuti részvény —. Rimamurányi vasút részvény 491.—. Magyar kereskedelmi bank 2792. Magyar cukoripar —. Magyar vasuti kölcsön esztiben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 506.75. Adria hajózási r. t. 470.—.

Bécs, július 20. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2% papírjárdék 99.30. 4-2% esztijárdék 99.25—100.—. 4% osztrák aranyjárdék 118.65. Osztrák koronajárdék 99.30. 1860. sorsjegy 163.—. 1864. sorsjegy 255.—. Osztrák hitelsorsjegy 459.50. Osztrák hitelrészvény 636.—. Angol-osztrák bank —. Unionbank 516.50. Bécsi bankgyűlés 516.50. Osztrák Länderbank 424.50. Osztrák-magyar bank 1608.—. Osztrák-magyar Államvasút 632.50. Déli vasút 80.70. Elbenvölgyi vasút 425.50. Dunagőzhajózási társaság 837.—. Alpesi részvény 427.75. Dohányrészvény 340.50. 20 frankos arany 19.02. Cs. kir. arany (vert) 11.34. Londoni váltóár 289.70. Német bankváltók 117.40. Lipót-kohó 350.—. Bécsi Tramway Lít B. —. Bécsi Tramway Lít A. —. Osztrák Lloyd 675.—. Török sorsjegyek 126.75. Az irányzat lanyha.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 20. (Zárlat.) 4-2% papírjárdék —. 4-2% esztijárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.30. 4% magyar aranyjárdék 100.20. Elbenvölgyi vasút —. Osztrák hitelrészvény 200.10. Magyar koronajárdék 97.40. Déli vasút 17.30. Osztrák-magyar államvasút 135.60. Károly Lajos vasút —. Kassa-óderbergi vasút —. Orosz bankjegyek 216.05. Bécsi váltóár 85.15. 4% új orosz kölcsön —. Magyar vasuti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpesi bányarészvény —. Olasz járdék 103.75. Disconto Commandit 136.75. Magyar hitelbank —. Altaidust villamosági Edison 214.—. Dynamit Trust 168.80. Gelsenkircheni 217.10. Harpeni 198.80. Laurakohó 241.50. Az irányzat nyugodt.

Páris, július 20. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasút —. Új török-konzol 56.95. Egyiptomi járdék 106.45. Osztrák Länderbank 459.—. Párisi bankrészvény 1150.—. 3%-os francia járdék 97.92. 4%-os spanyol járdék 85.—. 3%-os új törleszhető járdék —. Crédit foncier de France —. Alpesi bányarészvény —. 4% 1890. román kölcsön 99.90. Görög kölcsön —. Váltó Olaszországra % 1/2. Váltó Amsterdamra 206.81. Váltó Brüsszlekre % 1/2. De Beers 477.50. Chartered 36.50. 5%-os bolgár kötelezvény —. Magyar aranyjárdék —. Déli vasút —. Váltó Londonra 252.25. Osztrák aranyjárdék 101.45. Török sorsjegy 123.25. Meridional vasút —. 3%-os olasz járdék 102.65. Ottoman-bank 567.—. 3%-os francia járdék 97.92. Osztrák földhitelintézet 1290. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 221.50. 4%-os 1896. román kölcsön —. Dohányrészvény 278.—. Váltó Bécsre 104.12. Váltó német picokra —. Rio —. East Rand 189.—. Randfontein 69.—. Magyar jelzálogbank —. Az irányzat javult.

Frankfurt, július 20. (Zárlat.) 4-2% papírjárdék —. 4%-os osztrák aranyjárdék 101.30. 4%-os magyar aranyjárdék 100.20. Osztrák hitelrészvény 200.20. Osztrák-magyar államvasút 135.60. Északnyugati vasút 104.50. Buechtedi vasút —. Londoni váltóár 204.35. Bécsi bankgyűlés 181.—. Villamos részvény 139.—. 3%-os magyar aranykölcsön 84.40. 4-2% osztijárdék 100.50. Osztrák koronajárdék 99.75. Magyar koronajárdék 97.45. Osztrák-magyar bank 115.60. Déli vasút részvény 17.40. Elbenvölgyi vasút 106.—. Bécsi váltóár 85.16. Párisi váltóár 89.33. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény 215.—. Az irányzat gyenge.

Hamburg, július 20. (Zárlat.) 4-2% osztijárdék 100.10. 1860. sorsjegy 152.50. Déli vasút 17.—. 4%-os Osztrák aranyjárdék 100.90. Osztrák hitelrészvény 200.25. Osztrák-magyar Államvasút 135.50. Olasz járdék 103.30. 4%-os magyar aranyjárdék 100.50. Az irányzat nyugodt.

A budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.

Július 20. A sertésüzlet irányzata: változatlan. A) Hízott sertések dr.: I. A) Magyar elsőrendű Óreg nehéz (párónként 400 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Óreg közép (párónként 300—340 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Fialai nehéz (párónként 230 kilogrammon felüli súlyban) 118—114 fillérig. Fialai közép (párónként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 114—115 fillérig. Fialai könnyű (párónként 260 kilogrammig terjedő súlyban) 115—116 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (párónként 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (párónként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 k.-grammig terjedő súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz párónként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép (párónként 250—320 kilogrammig terjedő súlyban)

— fillérig. Könnyű (párónként 250 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (párónként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogrammon felüli súlyban) 118—115 fillérig. Közép (párónként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 112—118 fillérig. Könnyű (párónként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 112—118 fillérig.

Sertésüzlet adata: 1904. július 18. napján volt készlet 36.627 darab. — 1904. július 19. napján felhajtott 100 darab. 1904. június 19. napján elszállított 392 darab. 1904. július 20. napján maradt készletben 36.674 darab.

Napirend.

Naptár: Csütörtök, július 21. — Római-katolikus: Dániel. — Protestáns: Dániel. — Görög-ortodox (július 8.): Prokop. — Zsidó: Ab. 9. Jeruzs. elp. bjt. — Nap két: 4 óra 9 percek. — Nyugszik: 7 óra 30 percek. — Hold két: 2 óra 3 percek délután. — Nyugszik: 12 óra 1 percek éjjel.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Szalon keddi délutáni nyitva délelőtt 9-től este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér.

Könyves Kálmán-társaság művelési szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Múzeum. Állattár nyitva 9 órától délután 1-ig. A könyvtár történelmi és irodalomtörténeti kiállítás megtekinthető 9 órától délután 1 óráig. Belépő-díj 1 korona. — Néprajzi tár (Csillag-utca 3.) nyitva 9 órától délután 1 óráig. Belépő-díj 1 korona. Nővénytár (Szőchenyi-utca 1. sz.) megtekinthető kutatók számára díjtalanul 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 korona díj mellett.

Oroszges Képtár az Akadémiában nyitva 9 órától 1 óráig.

Iparművészeti múzeum nyitva 9—1 óráig. Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1 óráig. Földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut. 14.) nyitva délelőtt 9—1 óráig. Belépődíj nincsen.

Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1 óráig. Akadémiai könyvtár zárva. Egyetemi könyvtár zárva.

Mentőgyűlés helyisége a Markó- és Súlyom-utca sarkán, nyitva reggel 8 órától este 6-ig.

Az agincsimű asztalok és múzeum. Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endre. Helyjérékű vasut a Pálffy-térről.

Állattér a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelmegtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városi iparcsermőkben (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi igazgatósága (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V., Váci-körút 23. szám).

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Július 20. —

Table showing weather conditions (Állomások) for various locations like Alma-Scitina, Kőszár, Budapest, etc., with columns for temperature, wind, and other weather indicators.

Jelek magyarázata: K. = kelet, Ny. = nyugat, D = dél. ☼ = szél. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = 60nyire derült, 2 = 40nyire felhős, 3 = 20nyire borult, 4 = egészen borult, ☉ = eső, * = hó, ☾ = köd, ☼ = szivár.

Hazánkban a hőmérséklet tovább süllyedt 5 különösen az éjjeli lehűlés volt érezhető. A szelek helyenként még élénkeek. Az idő különben derült és száraz.

A nyugati depresszió Angliára, a maximum pedig Norvégia partjaira került.

Európa időjárásában változás nem volt.

Küldés: Változóan felhős idő várható, lényegesen hőmérsékletváltozással és elvetye zivataros esőkkel.

Vizállítás.

Table with columns for location (e.g., Dunán, Pécs, Szeged), date (Júl. 19., Júl. 20.), and amount. Lists various locations and their corresponding financial figures.

felügyelőt a fogarasi állami főgimnázium ideiglenes rendes tanárává a IX. fizetési osztály 2. fokozatába, — a m. kir. igazságügyminiszter Krausz Frigyes eperjesi kir. törvényszéki díjnokot az eperjesi és Pülp Bálint os. és kir. 33-ik gyalogezredbeli őrmester, igazolványos altisztet a balassagyarmati kir. törvényszékhez irnokká, — a m. kir. posta- távírda és távbeszélő elnökhelyettesé Milenkovits Svyetozár, Vitáhs Árpád, Mihály Mildós, Horváth Győző, Balogh Gyula, Pecz Mihály, Pollák Mór és Papp Péter posta- és távírda-segédtisztakat a X. fizetési osztályba posta- és távírda-segédellenőrökké; Fekete József, Parubek Antal, Rajtz Sándor, Löw Ferenc, Lupp Jakab, Gögös Sándor, Kuty József, Maszlonyka János, Kovarik János, Pribos Mátyás, Jaromi Albert, Gerovacs Mátyás, Rónai Péter, Valkó Benedek, Henning András, Mátrai Ferenc, László János, Györfly Ferenc, Dombay János, Kassay Győző, Lukácsik Károly, Tamos Ferenc, Frank József, Németh Zsigmond, Szakál Lajos, Kiss József, Kiska-Gajdos Bálint, Illica Lajos, Acs András, Kulczelmann Péter, Kamp István, Róvai János, Pracner Béla, Molnár János, Maasz József, Várkonyi János, Ebel József, Keresztes József, Knoch József, Sepék Imre, Kollarits István, Apati Vendel, Farkas Sándor, Rónai Győző, Hantai János, Döcsnyák Nándor, Elek János, Brunner István, Mészáros József, Froksa Nándor, Péter István, Viola István, Mayling Márton, Giba István, Sokolics József, Bence Sándor (naszáli) posta- és távírda-szolgálatat posta- és távírda-altszéké névezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Havas Tivadar verseci állami fő-reáliskola és dr. Kovács Gyula zalagereszei állami főgimnáziumi rendes tanárokat kölcsönösen, Sídlovits Kálmán egri állami felsőbbképzési iskolai rendes tanárt jelenlegi minőségében a szegedi állami főiskola leányiskolához áthelyezte. Megbízás. A kereskedelmi m. kir. miniszter a m. kir. ipari főfelügyelői és a budapesti kerületi kir. iparfelügyelői hivatalát egyesítette és az egyesített hivatal vezetésével Magyarits Ágost kir. ipari főfelügyelőt, a hivatalvezető helyettesítésével pedig Lóde Rezső kir. iparfelügyelőt bízta meg. Pályázatok. A lugosi pénzügyigazgatóságnál több pénzügyi vizgatói állásra 2 hó alatt; — a szilgyessylyői m. kir. adóhivatalnál gyakoronoki állásra 14 nap alatt; — a szathmári m. kir. folyamunéki hivatalnál folyamfelügyelői állásra augusztus hó 23-ig; — az eperjesi ág. hiv. ev. jogakadémia a közigazgatási és statisztikai és ideiglenesen a jogbölcséleti tanszékre augusztus hó 20-ig adandók be a kérvények.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 20. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kovalik József szolnoki állami főgimnáziumi rendes tanárt a budapesti II. ker. kir. kath. főgimnáziumhoz rendes tanárrá, Schnaidt Alajos munkácsai állami főgimnáziumi internatusi

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Rajos Lajos ideiglenes minőségű közalpitv. kir. segédmenőket állásában végleg megerősítette.

Advertisement for Dr. Kajdacsy, a male and female doctor, located at Erzsébet-kerület 20. street.

TISZTVISELŐI KÖLCSÖNT

Kaphatnak:

állami, megyei, városi tisztviselők, katonatisztek és nyugdíjasok (vidékieknek is) tiszta 70/0-os kamattal, csak kötelezvényre (váltó nélkül) 10, 15, 20 és 25 évre, legtöbbszörre kezes nélkül. Intézet le nem mondhat, ellenben adós a kölcsönt bármikor visszafizetheti stornódíj nélkül. Megszárazás után kamattérleküli előleget szerzünk. Megkeresésnél közzendő: törzsfizetés, szolgálati idő és életkor. A fizetéslen levő terheket olcsóbbra konvertáljuk.

Semmi előleges költség. Jutalék csak a pénzfelvétel után fizetendő! „Országos Híradó” Budapest, VII., Erzsébet-kerület 20. szám. Fennáll 1896 óta. Telefon 573.

Figyelem! Utóbbi időben olyan hirdetések jelennek meg, melyek sokkal előnyösebb feltételeket ajánlanak, mint ahogyan a jelenben létező egytűk és szövetkezetek dolgoznak. — Az előnyös ajánlat csak arra való, hogy az ajánlatot tevő a kölcsönkérésével olyan jutaléklevelet irasson alá, mely a kölcsön megszárazása után azonnal esedékes és így, tekintve, hogy a feltétel a jutalékleveletben kikötve nincsen, ha a kölcsöntérő vissza is lép a változott feltételek mellett engedélyezett kölcsön felvételétől, az alábbi jutaléklevelet értelmében akkor is köteles a kikötött jutalékok megfizetni. — Figyelem! — Figyelem! — Kétszázötven forint, miszerint jutalékleveletük akként szól, hogy kikötött jutalékok csak a pénzfelvétel után esedékesek. Semmiféle más pénzművelettel (u. m.: váltó, jelzalog vagy magánpénz) nem foglalkozunk.

Advertisement for Glöck József, a carpenter and cabinetmaker, located at Wesselyai-utca 41.

Advertisement for a medical clinic offering free services, including X-rays and various treatments.

Advertisement for a shoe store offering shoe repairs and replacements, with a list of prices for various types of shoes.

Advertisement for Dr. Fabinyi, a specialist in venereal diseases, offering secret treatments for various conditions.

Table showing the financial results of the state railway's commercial operations for the period 1904. June 1st to June 30th, 1904. It includes columns for revenue, expenses, and profit.

Minden azo egyaszi beiktatas... Vastagabb betuvel s. sz.

APRÓ HIRDETESEK

A hirdetesek díjmentesen ad... VIII., Kerepest-ut 23. sz.

Kiadóhivatal telefon-sz.: 54-39.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bérletet kell mellékelni.

Apró hirdetéseket Kerepest-ut 25. sz. alatt (Telefon: 54-39.) központj iradókban...

Blockner J. hirdetői iroda IV. ker. Sütő-utca 6. szám.

Breuer Nővérek dohánypótlóje Teréz-kört 54. szám alatt.

Deutsch Miksaú Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát hirdetői iroda V. ker., Fűrész-utca 4. szám.

Engelmann Mór dohánypótlóje IV. ker. Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál könyvkereskedő IV. ker. Gróf Czirály-féle palota...

Fischer J. D. hirdetői iroda IV. ker. Gólyos-utca 1.

Falkenstein Soma könyv- és hangszerkereskedő Miskolcz.

Goldberger A. V. hirdetői iroda IV. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozsef Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór könyvkereskedő II. ker., Fő-utca 17. szám.

Groszmann József fűszer- és vegyeskereskedő Miskolcz és környéke részére...

Haasenstein és Vogler hirdetői iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits dohánypótlóje Csepel-ut 50 (Tudárk. Árp.).

Keraberg Rozália dohánypótlóje VIII. ker., Múzeum-kört 10.

Leopold Gyula hirdetői irodja VII. ker. Erzsébet-kört 54. I. em.

Mosse Rudolf hirdetői iroda IV. ker., Ferenc-kört 2.

Mezel Antal hirdetői iroda IV. ker., Eskü-ut 0. szám.

Nemetsek A. J. újság-árusa IV. ker., Petőf-tér 8. szám.

Nyel Nacel Ottó könyvkereskedő Múzeum-kört 2. sz. (Nemzet-Székház bérháza).

Rehenczi Ilona dohánypótlóje VI. ker., Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu hirdetői iroda VI. ker., Váci-kört 33. szám.

Sólyom Jakab hirdetői iroda IV. ker. Ferenc-kört-ban.

Soronyi V. dohánypótlóje VIII. ker., Kerepest-ut 1. szám.

Szántó Mór dohánypótlóje IV. ker. Kecskeméti-utca 14. szám.

Szabó Elz dohánypótlóje Nagyasszony. 12.

Schwarz József hirdetői iroda V. ker., Munkácsy-utca 4. szám.

Schönwald Ferencné dohánypótlóje IX. ker., Ferenc-kört 22. szám.

Schöll Gyula dohánypótlóje és postagyűjtőhely V., Lipót-kört 8.

Schneider-féle tőzsdéje Egyetem-tér 5.

Tenczer Gyula hirdetői iroda IV. ker., Szerviz-tér 8. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedő II. ker., Fő-utca 2. szám.

Weitzendorf Jakab hirdetői iroda Károly-utca 1.

Winter és Nagy Magyar-utca.

Házasság. Nőülmi és férjemenet óhajló...

Állás. Egyedlen anyukám! Tej kétézer...

Mólnár-utcai bájós szöke via-á-vist kerem...

Hírlek Z. Huznádikán Váravári iratok...

Ákadna-e oly nemes szívű ur ember...

Betöltendő állások. Zsidólegény...

Társas. keresek 500 koronával...

13-17 éves tanonc jó házáj egy nagymesterrel...

Takarítónő. Itt fés és kefél, felvetélt...

Egy fiatal kitanúlt fűszeres...

Levelező. kerestek. Feltételek olvas...

Pénztárnok és raktárnok kerestetik...

Állást keresők. Mint kihordó...

Körpilis ajánlok házáj és házon kívül...

Honnennék ajánlok intelligens fiatal leány...

Tiszteletes házaspár beküldésért...

Fiatalemler. kislányt álman, óhajló...

Gazdaszónak. magányos urhoz ajánlok...

Oktatás. Felolvasók, kik állásba...

Könyvtétel. Felolvasók, kik állásba...

Nyolc év. Édes anyám! Beadott a levelet...

Levelezés. Felolvasók, kik állásba...

Joghallgat. pót. magán- és javítóvizsgá...

Üzletek. Kóserhuszfűtőde...

Jó forgalom. kértmérés elutasít miatt...

Vendégli. jóforgalom, eladás miatt...

Fűszer- és csomagolóipari napi fo...

Kávémérés. csinosnak, keresek annom...

Élelmiszerárnyűzet. naponta eladó 40 liter tejet...

Kentésűzet. házzal, 4000 lakossal bíró...

Vendégli. Budapest legnépesebb utcajában...

Üzleteladók. figyelme. Ha bármily üzlet...

Cukorka- és gyümölcsüzlet. Szépen berendezett...

Üzleteladók. kik bármilyen üzletet...

Csapláros. 16 koronát méltó fogalmat...

Keresma. Váci-kört mellett fogalmat...

Pékárk. élelmiszerárk, 13 éves üzlet...

Kávémérés. Budapest legforgalmasab...

Szatócsűzet. Fejérmegyében, Budapesthez...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Tejesarnok. páraltan és fogalommal...

Kántia. malom és gyárak közűtt...

Lakatos-műhely. nőtlen embernek részlettel...

Fűszerkereskedés. melynek átvételéhez...

Fűszer- és csomagolóipari napi fo...

Kávémérés. csinosnak, keresek annom...

Élelmiszerárnyűzet. naponta eladó 40 liter tejet...

Kentésűzet. házzal, 4000 lakossal bíró...

Vendégli. Budapest legnépesebb utcajában...

Üzleteladók. figyelme. Ha bármily üzlet...

Cukorka- és gyümölcsüzlet. Szépen berendezett...

Üzleteladók. kik bármilyen üzletet...

Csapláros. 16 koronát méltó fogalmat...

Keresma. Váci-kört mellett fogalmat...

Pékárk. élelmiszerárk, 13 éves üzlet...

Kávémérés. Budapest legforgalmasab...

Szatócsűzet. Fejérmegyében, Budapesthez...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Szatócsűzet. Budapesthez, mint kihordó...

Kiadó villa. Újpesten, Németváros-ut 29...

Pénz. előlőtség nélküli pénzkü...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Műanyagpénz. katonatiszteknek, tisztviselőknek...

Pénzkölcsön. 400 koronásig kezes nélküli...

Haszniát. férfiruhákat, ruhákat stb...

Mosó. és takaréktűzhely, üstök...

Modern kárpitos. munkák a legfinomabb...

Világírás. OLMŰTZI KVARGLIT...

FABUTOR. kárpitosított butor és vasbutor...

RÉZBUTOR. nagy választékban. Árjegyzék...

POLLAK N. IGNÁC. Budapest, VI. Teréz-kört 23.

BUTOR. feltűnt olasz és jó kivitelben...

GONDA S. butorállításban, István-tér 7.

Butorok. Faragott hűlőszoba...

Egy szoba garnitúra. lámpák, gyermekágyak...

Butor. új és használt, kárpitos...

Faragott hűlőszoba. dívdny, szék, asztal...

Legjobb. szőnyegdíván. sürgősen eladó...

Különlék. Modern konyha. Legújabb...

Homoktűtő. kőszőlő...

Trékkli. háromkereskedő...

Középközlő tanár. megköszönök...

Szentada. Habits-cimvel...

Rövid zongora. 85 forint...

Teke sztalok. és mindenféle...

Üzletelhelyezés. miatt az összes...

BUTOROK. s. m.: hűlőszobák...

Butorraktár. IV., Váci-utca 69. I. em.

Csúszban szenvedők. még az eddig...

Butorok. s. m.: hűlőszobák...

Butorraktár. IV., Váci-utca 69. I. em.

Csúszban szenvedők. még az eddig...

Butorok. s. m.: hűlőszobák...

Butorraktár. IV., Váci-utca 69. I. em.

Csúszban szenvedők. még az eddig...

Butorok. s. m.: hűlőszobák...

Butorraktár. IV., Váci-utca 69. I. em.

Csúszban szenvedők. még az eddig...

Butorok. s. m.: hűlőszobák...

